

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הממונה על העמדת מידע לציבור

דו"ח פעילות

2020

תוכן

2	דו"ח מילולי של הממונה על העמדת מידע לציבור
3	מבנה ארגוני
3	רשימת עובדי המשרד
4	אגף בכיר לדיג וחקלאות מים
5	אגף בכיר לשימור קרקע וניקוז
6	אגף בכיר לתכנון גורמי ייצור
7	אגף השקעות ומימון (מנהלת השקעות)
9	אגף יער ואילנות (פקיד היערות)
10	ביקורת פנימית
10	היחידה המרכזית לאכיפה וחקירות (פיצו"ח)
12	החטיבה למחקר כלכלה ואסטרטגיה
21	היחידה לזכויות מטפחים
23	היחידה למינוף המו"פ החקלאי וחדשנות
24	הלשכה המשפטית
25	המרכז לסחר ושת"פ בינ"ל
26	הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות, ההתיישבות והכפר
32	השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה
34	השירותים להגנת הצומח ולביקורת
41	חטיבת השירות
42	לשכת המדען הראשי
43	לשכת סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש - יחידות מינהלה
44	מנהל המחקר החקלאי (מרכז וולקני)
44	מפת מחוזות המשרד
45	מחוז העמקים
54	מחוז המרכז
55	מחוז השפלה והער
58	מחוז הנגב
59	קמט חקלאות – איזור איוש
59	קמט חקלאות - עזה
62	שירות הדרכה והמקצוע (שה"מ)
64	נספח א - דו"ח הממונה
65	נספח ב - תקציב 2020
65	נספח ג - תמיכות לגופים ציבוריים
65	נספח ד - מאגרי מידע
65	נספח ה - חיקוקים שבאחריות שר החקלאות
65	נספח ו - רשימת תאגידיים באחריות המשרד

דו"ח מילולי של הממונה על העמדת מידע לציבור

דף הממונה על העמדת מידע לציבור (חופש המידע)

1. בשנה החולפת הוגשו 143 בקשות למידע לפי החוק, ירידה של כ-32% ביחס לשנה החולפת (163).

2. מניתוח מקורות הפניות עולה כי **143 מהבקשות** הגיעו לפי החלוקה הבאה:

43 מאזרחים	58 מעמותות
22 מעורכי דין	13 מחברות ותאגידים
5 מסטודנטים	2 מעיתונאים

3. 47 מהבקשות ב-2020 היו בנושאי השירותים הווטרינריים (כלבים וחתולים, צער בעלי חיים, משחטות ועוד), בקשות אחרות הן בעיקר בנושאי הנהלה (תקציבים, יומני השר והמנכ"ל ועוד), דייג, הדרכה ומחקר, תכנון, יבוא/יצוא, הגנת הצומח.

4. כנגד המשרד הוגשו 3 עתירות בשנה החולפת.

5. בנוסף למענה לבקשות מידע פרטניות, התפרסם לציבור המידע היזום, התקשרויות רבעוניות של המשרד: פורסמו כל [ההתקשרויות עם המשרד](#) לשנת 2020, וכמו כן לרבעון הראשון של שנת 2021, דו"ח פעילות שנתי של המשרד. כמו כן, המשכנו למסור מידע שימושי לציבור, והועלה לאתר האינטרנט של המשרד מידע עדכני.

6. חשוב להדגיש כי אנו, משרד החקלאות ופיתוח הכפר רואים חשיבות רבה [בפרסום המידע לציבור](#) ולאזרחים.

7. דו"ח הפעילות כולל דיווחים שהתקבלו מכלל יחידות המשרד.

כל מידע שאנו מפרסמים עונה על שאלות ומחזק את השקיפות של המערכת

בכבוד רב,

טפסה פרדה

ממונה על העמדת מידע לציבור

מבנה ארגוני

סמכויות משרד החקלאות ופיתוח הכפר

המשרד אחראי ליישום מדיניות הממשלה לקידום החקלאות (צומח וחי), לאספקת מזון לתושבים באיכות גבוהה ובמחירים סבירים, לסיוע לפיתוחם החקלאי של היישובים, לפיתוח וקידום המרחב הכפרי, למדיניות השיווק בארץ ובחו"ל של תוצרת חקלאית, למחקר ולפיתוח, להדרכה, למימון השקעות מועדפות, להגנה על הצומח והחי ולפיקוח וטרינרי.

(מתוך אתר המרכזי לחופש המידע)

עדכון מבנה ארגוני
משרד - pdf.09.2020

רשימת עובדי המשרד

לנוחיותכם ניתן לבצע חיפוש בעלי תפקידים במשרד החקלאות בקישור [כאן](#)

[אתר המשרד](#)

אגף בכיר לדיג וחקלאות מים

אתר היחידה בקישור [כאן](#)
פניות בנושא דיג ניתן לפנות לכתובת: Daig@moag.gov.il

האגף לדיג ולחקלאות מים פועל תחת סמכותו הישירה של מנכ"ל המשרד, על בסיס סמכויותיו מתוקף פקודת הדיג 1937 ותקנותיה, וכגורם ייחודי במשרד המוביל תהליכי פיתוח לענפי ייצור הדגים בתחומים שונים ובטכנולוגיות מגוונות, בדומה ליחידות ולמשרדים דומים במדינות רבות, הרואות בענפי הדגה כלי ציבורי חשוב לטובת תזונה בריאה, מגוונת ובת-קיימא.

להלן רשימת הפעילויות העיקריות שבהן עסק האגף בשנה החולפת:

- הקמת והסמכת יחידת פיקוח ואכיפה תחת רשות הטבע והגנים ובהנחיית אגף הדיג;
- יצירת ממשק עבודה חדש ומשמעותי של טיפול בתיקים משפטיים (יחד עם מחלקת התביעות);
- פעולות לטובת ניהול ממשק דיג מקיים בים תיכון, מפרץ אילת ואגם הכנרת;
- הנפקת רישיונות דיג אישיים ולבעלי סירות דיג בהתאם למדיניות החדשה מאז 2016;
- מניעת יבוא מיני דגים העלולים לגרום נזק לחקלאות ולדגה במקורות המים הטבעיים;
- ליווי וסיוע לענפי חקלאות המים, תוך ביצוע מחקרים יישומיים בתחנת המחקר של האגף בנושאים מקצועיים מובילים – בריאות, אקולוגיה, ממשק, רבייה, טכנולוגיה והזנה;
- איסוף נתוני ייצור בענפי הדיג וחקלאות המים (לטובת שנתון סטטיסטי);
- קידום פיתוח שטחים נרחבים לטובת ענף החקלאות הימית בים התיכון;
- ליווי יזמים חדשים וקידום ענפי חקלאות מים חדשים (ענף גידול אצות).

פעילות זו התאפשרה בזכות רמתם המקצועית של עובדי האגף והודות לראיית שליחות של העובדים בכדי לקדם את התחומים המקצועיים, ולהוביל את פעילות ייצור הדגים (והדיג) לעידן חדש, שיאפשר עמידה בדרישות סביבתיות כמקובל בעולם ולשם פעילות דיג בת קיימא שתאפשר שמירה וניצול מיטבי של משאב הדגה לשנים רבות, וזאת מבלי לפגוע בתשתית הנדרשת לקיום אוכלוסיות דגים יציבות בים התיכון, במפרץ אילת ובכנרת. קידום הנושאים השונים במהלך השנה, לא היה יכול להתבצע, ללא שיתוף פעולה הדוק ותמיכה של יחידות המשרד השונות: מחוזות המשרד, הלשכה המשפטית, מנהלת ההשקעות והחטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

- ✓ הרחבת פעילות הפיקוח והאכיפה של הדיג בים התיכון, בכנרת ובמפרץ אילת
- ✓ קידום הכנת תב"ע לשטח ימי נוסף לטובת הקמת חוות לחקלאות ימית מול אשקלון
- ✓ קידום הפיתוח של פארק יבשתי לחקלאות ימית בדרום הערבה ובאילת
- ✓ פרסום מתווה לשילוב מערכות סולריות על גבי בריכות דגים במתווה של דו-שימוש

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

- פרסום מכרז להקמת חוות דגים נוספות בשטח הימי שמול אשדוד
- פרסום מכרז לתכנון (מקב"ת) מול חיפה לטובת הקמת חוות לחקלאות ימית
- סיום הסבת בריכות הדגים לתפעול בהתאם לתקנות הגנת הסביבה – על בסיס נוהל התמיכה שפורסם בראשית 2020

נתונים סטטיסטיים מעניינים

✓ במהלך 2020 הונפקו מעל 11,000 רישיונות דיג אישיים.

אגף בכיר לשימור קרקע וניקוז

אתר היחידה בקישור [כאן](#)
פניות בנושא שימור קרקע וניקוז ניתן לפנות לכתובת: shimur_karka@moag.gov.il

עיקרי ההישגים לשנת 2020

1. הסתיים עדכון פרויקט מיפוי פשטי הצפה בישראל, עדכון 2019 והועבר למוסדות התכנון להטמעה במערכת המידע במנהל התכנון.
2. הוענקו - 50 מש"ח לרשויות ניקוז ל-61 פרויקטים לצמצום נזקי שיטפונות. וכן 96 מיליון שקל במסלול מיוחד להאצת תשתיות בתחומי הניקוז כשמתוכם בוצעו 90 מיליון תוך חצי שנה.
3. קודם מהלך של פורמט לאישור מפעלי ניקוז חדש מול רשויות הניקוז.
4. קודמו תוכניות להגנה על נהריה ובניהם המרכיב העיקרי של ויסות נחל געתון במחצבת יחיעם. הוחל בעבודות חירום במחצבת יחיעם.
5. הוקמו 2 תחנות אגרו מטאורולוגיות חדשות ו 5 תחנות גשם משדרות ברחבי הארץ.
6. בוצעו סקרי קרה במאות מוקדים ברחבי הארץ (מהערה בדרום דרך הנגב, השפלה, עמק חפר, השרון, גליל מערבי ועמקי הצפון).
7. הושלם מיפוי סקר ערכיות קרקע בשטחי "אמנת הכבול", הועבר לאנשי מחוז גליל גולן וישמש כבסיס לבחירת אמצעים לשימור הקרקע.
8. הסתיים פרויקט מיפוי מגבלות הקרקע לשימוש חקלאי באזור צפון הנגב, הועבר לרשות לתכנון לשימוש בוועדות השונות.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

1. מיפוי חסמים להטמעת חקלאות משמרת בקרב החקלאים
2. הטמעת מתודה להכנת תכניות לניהול סיכונים שיטפונות.
3. קידום מענקים לרשויות הניקוז ולשימור קרקע.
4. השלמת מהלך מרשות ניקוז לרשות אגנית.
5. סיכום תקציבי מעודכן עם משרד האוצר למימון פרויקטי ניקוז.
6. תיקון חוק הניקוז (הופץ תזכיר).

נתונים סטטיסטיים מעניינים

- במסגרת משק המודל לחקלאות משמרת בחוות נווה יער הושקה תוכנית במימון מצטבר של כ-2 מיליון שקל לשמירה ופיתוח מרחבי נחל סביבתיים.
- הוענקו 14 מש"ח מענקי שימור קרקע ל-166 תוכניות לקידום חקלאות משמרת ופרויקטים לצמצום פגיעה בקרקע.
- הוענקו - 50 מש"ח לרשויות ניקוז ל-61 פרויקטים לצמצום נזקי שיטפונות.
- תמיכות ניקוז-הוענקו לחקלאים 50 מלש"ח בכ-61 תוכניות בתחום הניקוז.
- התנהלו 14 מחקרים פעילים ו-9 פרויקטים במקביל עי חוקרי התחנה.
- 7 פיילוטים של תוכניות לניהול סיכונים שיטפונות עם רשויות הניקוז.
- מעל 100,000 כניסות לאתר היעודי של המטאורולוגיה חקלאית. WWW.METEO.CO.IL

אגף בכיר לתכנון גורמי ייצור

אתר היחידה בקישור כאן

עיקרי ההישגים לשנת 2020

1. שנת 2020 התאפיינה ברובה במתן מענה לאתגרי ההתמודדות עם מגפת הקורונה בדגש על :
 - א. חלוקת תוספות מים ייחודיות לתקופת הקורונה מעבר לתוספת בתקנות.
 - ב. פרסום נהלי תמיכה לעידוד מתנדבים לעבודה בחקלאות.
 - ג. מתן מענה לביקוש מוגבר למוצרי מזון מהחי גם באמצעות יבוא
 - ד. ניהול וניוד מכסות העובדים הזרים והארכת השהייה לאור סגירת השמים.
 - ה. טיפול בכניסת ושהיית העובדים הפלסטינים בישראל לאור מגבלות הקורונה.
2. בנוסף האגף המשיך בתפקידו השוטפים :
 - א. חלוקת תוספות מים לחקלאים בהתאם לקביעת מועצת רשות המים : בתחילת השנה הקצאת המים לחקלאות שנקבעה ע"י מועצת רשות המים הייתה דומה להקצאה של שנת 2019, כאשר בהמשך השנה לאור המשקעים שירדו, אושרה תוספת שחולקה לפי בקשות בהתאם לתקנות.
 - ב. בשנת 2020 ניתנו תמיכות למרעה לשם מתן עידוד ושמירת שטחים פתוחים. התמיכות ניתנות הן למרעה שנתי והן למרעה עונתי, המאפיין את המגזר הבדואי בנגב סה"כ התמיכה כ 41 מלש"ח)
 - ג. חוק הגליל : במטרה לחזק את ההתיישבות החקלאית במרום הגליל, נקבעו בחוק הגליל, התשמ"ח - 1988 כמה הטבות ייחודיות לבעלי מכסות לייצור פטמים וביצי מאכל באזור זה, והן השלמת מכסה עד לכמויות הקבועות בחוק ומתן סובסידיה בגין ייצור בפועל של ביצי מאכל או פטמים. נקבעו בחוק כמה תנאים מצטברים, ובהם : קביעת מכסה אישית למגדל או למי שהוא חליפו ומגורי קבע במרום הגליל, בשנת 2020 המשרד המשיך במדיניות האכיפה ועמידה בתנאי החוק לרבות הפעלת חוקרים פרטיים והגשת תביעות השבה לחקלאים שלא עמדו בדרישות החוק.
 - ד. הקצאת עובדים זרים : בשנת 2019 נערך מפקד מקיף לשם חלוקה מחדש של הקצאת העובדים זרים, לראשונה המפקד נעשה בעזרת GIS. ובשנת 2020 ההקצאה התבססה על מפקד זה. המכסה השנתית לשנת 2020 עמדה על 25,200 עובדים קבועים ותוספת לשנתיים של עד 700 עובדים לחקלאים המעבדים שטחים בעוטף עזה.
 - ה. חינוך לחקלאות : בשנת 2020 המשרד פרסם שני קולות קוראים לעמותות הפועלות בתחום זה, מתנדבים בחקלאות וצעירים המועסקים בחקלאות באזור עדיפות לאומית.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

- המלצה להקצאת גורמי ייצור (מים ועובדים זרים)
- קידום חקיקה בענפים המוסדרים (חלב וביצים)
- קידום תקנות קבועות בנושא הקצאת מים לחקלאות
- המשך בקרה למתן סובסידיה לפי חוק הגליל
- הקצאת עובדים פלשתינאים בחקלאות ע"י המשרד
- המשך תמיכה במגדלי הבקר והצאן במרעה
- תמיכה בצעירים בחקלאות

אגף השקעות ומימון (מנהלת השקעות)

אתר היחידה בקישור [כאן](#)

אודות היחידה

מנהלת השקעות בחקלאות הנה גוף סטטוטורי הממונה בין היתר על תמיכות בהשקעות הון לחקלאים על פי החוק לעידוד השקעות הון בחקלאות שמתפקידה:

- א. לאשר כתבי אישור להשקעות, על פי עקרונות התכנון במשרד החקלאות ופיתוח הכפר ובמסגרת תקציב המדינה.
- ב. לאשר חישובי עלויות להשקעות.
- ג. לקבוע את תנאי מתן ההטבות.
- ד. לקבוע סדרים ומועדים להגשת בקשות לאשור תכנית ועוד.

תקציב הפיתוח שהופעל על ידי מינהלת ההשקעות מבטא את מדיניות המשרד על פי החוק לעידוד השקעות הון בחקלאות. גם בשנת 2020 לא הועבר תקציב על פי החוק והמנהלה אישרה מענקים על פי החלטות ממשלה בלבד.

תוכנית פיתוח לשנת 2020

בשנת 2020 הועמד לרשות מנהלת ההשקעות תקציב כולל של 225 מלש"ח הנהנים העיקרים היו חקלאים שקיבלו מענקים בנושא מים 98 מלש"ח, תקציבים מיוחדים נוספים היו לדור הבא בחקלאות בהיקף של 16 מלש"ח, דגים 57 מלש"ח. ושוונות שכללו בעיקר תמיכה למובלעת צופר ופיצוי לנושא הקורונה 54 מלש"ח.

לוח 1 - ניצול תקציב מנהלת ההשקעות לשנת 2020 במונחי מענק (ש"ח)

תכנית / נושא	ניצול תקציב 2020 אלש"ח	הערות
הסכמי המים		
הסכם המים (3) לצרכני מקורות	29,124	
הסכם מים (4) למפיקים פרטיים - השקעות	61,709	
הסכם מים (4) מפיקים פרטיים – מזומן	3,349	כתבי אישור חדשים שיצאו. תקנת מזומן.
חלקות מודל גליל עליון	3,946	
סה"כ הסכמי המים	98,128	
הדור הבא		
מיכון חדשני	4,816	
חקלאים חדשים	11,183	
סה"כ הדור הבא	16,000	
דגים		
השקעות ברפורמה בדגים	22,427	
תמיכה ישירה בדגים	35,100	
סה"כ תמיכה במגדלי דגים	57,527	
שונות		
פיצוי לנפגעי קורונה (פרחים ותבלינים)	30,130	
התייעלות ענף הבקר במרעה	840	
יישובי ים המלח (עין גדי, מצפה שלם)	3,866	
מובלעת צופר – הכשרת קרקע והשקעות הון	19,000	5 מלש"ח השקעות הון ו-14 מלש"ח הכשרות קרקע
סה"כ שונות	53,836	
סה"כ כללי אלש"ח	225,491	

עיקרי ההישגים לשנת 2020

בשנת 2020 מרבית תקציבה של מנהלת ההשקעות בהיקף כולל של 226 מלש"ח היה לתמיכה בהשקעות לשיפור מערכות המים בחקלאות כ 98 מלש"ח, הדור הבא ומיכון חדשני ב 16 מלש"ח אך עיקר התקציב היה בנושא פיצויי הקורונה 30 מלש"ח ופיצויים לפינוי מובלעת צופר מירדן 19 מלש"ח.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

לקראת שנת 2021 עדיין לא ידוע היקף התקציב. בשלב זה תמשיך המנהלה לתמוך בהשקעות במים ובהשקעות בענף המדגה. שאר התקציבים עדיין לא ידועים.

נתונים סטטיסטיים מעניינים

✓ בשנת 2020 התקציב היה המשכי ולא אושרו השקעות בנושאים חדשים למעט פיצויים לנזקי הקורונה.

אגף יער ואילנות (פקיד היערות)

אתר היחידה בקישור trees@moag.gov.il
הגשת ערר על רישיון שניתן לכריתה או העתקה לכתובת: trees@moag.gov.il

אודות היחידה

אגף יער ואילנות מתמקד בשני נושאים עיקריים: האחד **יער ואילנות (פקיד היערות)** – האגף ממונה על ידי שר החקלאות להוציא לפועל את מטרות פקודת היערות, מפקח מטעם המדינה על טיפול וניהול היערות, המבוצע על ידי הקרן הקיימת לישראל, מאשר את תכניות העבודה ביערות ובשמורות הטבע ומפקח על ביצוען, כמו כן מפקח, מנחה ומנהל את נושא הגנת האילנות בכל מדינת ישראל ביער ומחוץ ליער. יחידת יער ואילנות במשרד החקלאות ופיתוח הכפר משמשת כזרוע הביצוע של שר החקלאות בכל הנוגע לפקודת היערות. במסגרת זו מגבש האגף מדיניות בהתאם להנחיות השר ומיישמה מול פקידי היערות של קק"ל, פקידי היערות ברשויות המקומיות והגורמים המקצועיים המעורבים. השני **גנים בוטנים וחקלאות יישובית** – האגף מרכז מבחינה מקצועית את פעילותה של מועצת הגנים הבוטנים, בתאום עם יו"ר המועצה. אחראי על תהליך ההכרה והתמיכה בגנים ועל מערך הפיקוח המנהלי והמקצועי של הגנים הבוטנים. בנוסף, אחראי התחום על נושא החקלאות היישובית והעירונית – תמיכות, פיקוח מקצועי ומנהלי וקביעת מדיניות המשרד בתחום.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

1. העברת סמכויות פקיד יערות מקק"ל לפקידי יערות עובדי משרד החקלאות – מהלך זה מחזיר סמכויות היסטוריות לאגף יער ואילנות, מחזק את הרגולטור הממשלתי, ומייעל את ההליך הרגולטורי לציבור.
2. פרסום מדריך צל עצים בשיתוף מנהל התכנון – המדריך נותן עקרונות מנחים לתכנון צל במרחב המבונה בכל רמות התכנון ([רצ"ב קישור](#)).
3. פרסום מדריך לשיקום נופי לאחר שריפות – השריפות בעיר חיפה בשנת 2016 דרשו פיתוח מתודולוגיה חדשה לשיקום הנוף המעוצה במרחב הבנוי לאחר שריפות. המדריך נותן כלים למקבלי החלטות כיצד לבצע שיקום לאחר שריפות בתוך השטח המבונה ([רצ"ב קישור](#)).
4. תמיכה להקמת גינות קהילתיות בבתי חולים פסיכיאטריים – לנוף הירוק יש חשיבות רבה להורדת לחץ ולבריאות האדם. בשיתוף עם משרד הבריאות, האגף פעל להקמת גינות קהילתיות בבתי החולים הפסיכיאטריים בישראל. הקמת שכבת מידע גיאוגרפית למיפוי קווי המגע בין ישובים ויערות – שכבת המידע מסייעת למקבלי החלטות בדבר הצורך בהקמת קווי חייץ למניעת שריפות, בהתאם לרמות הסיכון של כל ישוב בישראל ([רצ"ב קישור](#)).

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

1. המשך המהלך להחלפת פקידי יערות קק"ל בפקידי יערות עובדי משרד החקלאות. המהלך טרם הושלם בשנת 2020, ובמהלך 2021 צפוי להיות מושלם באופן מלא.
2. פיתוח מערכת ממוחשבת לניהול עבודת פקידי היערות – כיום עבודת פקידי היערות מתבצעת במערכות מחשוב מיושנות. האגף פועל לפיתוחה של מערכת חדשה שתיעל את עבודת פקידי היערות, תגביר השקיפות הציבורית, ותשפר את יכולות אגירת הידע באגף.
3. פיתוח מאגר מידע לסקר עצים עירוני – בשיתוף יחידות נוספות במשרד אנו פועלים ליצירת תבנית להכנת סקר עצים עירוני, אשר יאפשר לבצע מיפוי של העצים ברמה עירונית, וייתן למקבלי החלטות כלי להבנת מצב ומצאי העצים העירוני.
4. פרסום מסמך השקיית עצים במים – כיום הרשויות המקומיות מפסיקות את השקיית העצים לאחר שלוש שנים משתילתם. אנו סבורים כי פעולה זו מובילה לתוצאה לא רצויה בה העצים לא ממשיים את מלוא פוטנציאל הגידול שלהם. המסמך ידגים כיצד על השלטון המקומי לנצל בצורה יעילה יותר את משאבי המים לגינון העצים.
5. גיבוש נוסח תקנות היערות וצו היערות – האגף פועל על מנת לגבש נוסח סופי של תקנות היערות מתוקף פקודת היערות, אשר יסדירו את הליך הבקשה והטיפול של רישיונות כריתה

נתונים סטטיסטיים מעניינים

- ✓ האגף טיפל בכ- 5,000 פניות ציבור (לא כולל בקשות לרישיונות כריתה).
- ✓ האגף הקים 5 גינות קהילתיות בבתי חולים פסיכיאטריים בשיתוף עם משרד הבריאות בעלות כוללת של 760 אלש"ח
- ✓ האגף פתח 249 אירועים בחשד לכריתה לא חוקית. במסגרתם הוטלו 81 קנסות בשווי של 764 אלש"ח
- ✓ האגף מסר 144 חוות דעת לתכניות פיתוח עירוניות בערים בהן פועל פקיד יערות עירוני.
- ✓ פקידי היערות האזוריים מסרו חוות דעת ל 155 תכניות פיתוח.
- ✓ האגף טיפל ב 210 השגות שהוגשו כנגד החלטת פקידי היערות האזוריים והעירוניים.

ביקורת פנימית

אתר היחידה בקישור [כאן](#)
טופס תלונות

היחידה המרכזית לאכיפה וחקירות (פיצו"ח)

אתר היחידה בקישור [כאן](#)
להגשת תלונות בנושאי צעב"ח ניתן לפנות למוקד שירות המשרדי בכתובת : moked.sherut@moag.gov.il
במספר 6061*

א. כללי :
יחידת הפיצו"ח פעלה במהלך שנת העבודה ולאור מגפת הקורונה בארצנו תוך הגדרת עובדות ועובדי היחידה כעובדים חיוניים, בפעילות רציפה ומגוונת תוך ביצועים ועשייה ללא הפסקה.
במהלך שנת העבודה, לצד פעולות מבצעיות נדרשות, עברה היחידה בוחן תקן העבודה = איזו 9001/2015 בהצלחה.

ב. סיכום תוצאות פעילות האכיפה לשנת 2020 :

סיכום פעילות בתחום שחיטה שחורה איתור וסיכול :

- סה"כ בוצעו 94 פעולות מבצעיות לאיתור וסיכול.
- נפתחו 84 תיקי חקירה לאור עבירות שנחשפו
- נתפסו והושמדו 21,874 ק"ג בשר משחיטה שחורה

סיכום פעילות בתחום סיכול הברחות בשר מהאוטונומיה באיו"ש :

- בוצעו 143 אירועי סיכול הברחות בשר במרחב התפר
- בוצעו 140 ביקורות באטליזים על מנת לאתר בשר מוברח
- נפתחו 104 תיקי חקירה
- הושמדו 29,794 ק"ג בשר אשר נתפס כבשר מוברח מהשטחים

סיכום פעילות הברחות ביצים מהאוטונומיה באיו"ש :

- בוצעו 101 אירועי סיכול הברחות ביצים במרחב התפר
- נפתחו 71 תיקי חקירה
- הושמדו 648,540 ביצים

סיכום פעילות בתחום הברחות פירות וירקות מהאוטונומיה:

- בוצעו 417 אירועי סיכול הברחת ירקות ופירות
- נפתחו 80 תיקי חקירה
- נתפסו והושמדו 121 טון פירות וירקות מוברחים מהאוטונומיה

סיכום פעילות פיקוח תנועת בעלי חיים:

- אירועים שבוצעו 579
- תיקי חקירה שנפתחו 331
- בקורות שבוצעו 2483
- מפקד רפתות 65
- פיקוח פריקת בע"ח בנמלים 20 (3 פעולות בנמל אילת, 17 פעולות בנמל אשדוד).

סיכום פעילות אכיפה חוק/תקנות צער בעלי חיים:

- תלונות שטופלו 430
- אירועים וביקורת 1044
- תיקי חקירה שנפתחו 253

פעילות לשיבוב גמלים:

- בוצעו פעולות לשיבוב 85 גמלים – סה"כ סומנו כולל פעילות לשכה וטרינרית 651 גמלים.
- בוצעו פעולות אכיפה על 70 מגדלים בכמות כוללת של 651 גמלים.

פעילות כלבים משוטטים:

- בוצעו 129 פעולות
- טופלו 862 כלבים

פעילות גמלים משוטטים:

- במהלך התקופה בוצעו 43 פעולות יזומות
- נתפסו 288 גמלים

סיכום פעילות בתחום הדבש:

- בוצעו 76 פעולות אכיפה
- נפתחו 18 תיקי חקירה

סיכום פעילות לאכיפת חוק השריפות בשדות – גזם חקלאי:

- אירועים שבוצעו 30
- בקורות 9
- תיקי חקירה שנפתחו 25

ייבוא חומר צמחי

- תלונות שטופלו 152
- תיקי חקירה שנפתחו 87

סניטציה במטעים:

- 187 ביקורות בוצעו

חקירות שאריות חומרי הדברה – סה"כ נפתחו 83 תיקי חקירה.

- דגימות לשאריות חומרי הדברה במעברים – 1782 .
- דגימות למיקרוביולוגיה במעברים – 1845 .
- דגימות שטח עבור הגנת הצומח - 565.

פעילות תחום אכיפת הסגר קורונה – סיוע למשטרת ישראל

על פי הנחיית מנכ"ל משרד החקלאות, פעלה היחידה באכיפת סגר קורונה בסיוע למשטרת ישראל.

פעילות בתחום פיקוח תנאי מגורים לעובדים פלסטינאים

על פי הנחיית מנכ"ל משרד החקלאות, פעלה היחידה לאכיפת תנאי מגורים לעובדים פלסטינאים במשקים חקלאיים וזאת כתנאי העסקת עובדים בחקלאות.

החטיבה למחקר כלכלה ואסטרטגיה

אתר היחידה [כאן](#)

עיקרי ההישגים לשנת 2020

- בעקבות התפרצות הקורונה ומעבר המשק לעבודה במצב חירום, בחנה החטיבה ב-2020 את מצב אספקת המזון בצל המשבר, בישראל ובעולם. נערכו שתי עבודות בנושא:
"משבר הקורונה - ניתוח קניות ברשתות השיווק".
"חקלאות בעקבות משבר הקורונה - הזדמנויות לפיתוח החקלאות והגברת אספקת המזון הטרי המקומי".
- הכנת תוכנית העבודה של המשרד לשנת 2020.
- מנגנון עדכון מחירים אוטומטי למוצרים מפוקחים.
- המשך ליווי יחידות המשרד ביישום וכתובת תוכניות להפחתת נטל רגולטורי במסגרת תוכנית החומש לשנים 2019 - 2020 (מתוך החלטת ממשלה 2118).
- פיתוח תפיסת השירות וייזום מוקד שירות משרדי.
- שותפות וייעוץ בתהליכים אסטרטגיים בנושאים נוספים במשרד.
- ניתוח מדיניות התמיכות בענף החקלאות בחו"ל (האיחוד האירופי, ענף החלב, שמן זית)
- ליווי פעילותן של זירות המסחר הדיגיטליות והטמעת עקרונות המסחר המקוון בקרב ציבור המגדלים.
- כתיבת תקני איכות לשיווק תוצרת חקלאית טרייה בשוק המקומי והטמעת שיווק תוצרת חקלאית טרייה תחת תקני האיכות.
- הסדרת הטיפול בפסולת פלסטיק בחקלאות.
- צמצום אובדן תוצרת חקלאית טרייה לאורך שרשרת השיווק וההפצה.
- קידום נושאי מדיניות בתחום בריאות הציבור ואיכות המוצר.
- בחינה ועדכון תחום הפיקוח על המחירים בהיבט הצרכני והיצרני להשגת תועלת מרבית.
- השלמת תוכנית החומש להפחתת הנטל הרגולטורי על הציבור.
- פיתוח מערכת מחשוב אחודה כלל משרדית לתהליכי הרגולציה.

עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2021

- פיתוח הייצור החקלאי לצורך אספקת ביטחון מזון לאומי
- גיבוש מדיניות מוסכמת שתגדיר אספקה יציבה של תוצרת חקלאית מייצור מקומי בהיקף ובהרכב הנדרשים להבטחת ביטחון מזון לאומי.
- פיילוט תמיכה ישירה לענפי חקלאות עם תועלות חיצוניות
- גיבוש וביצוע פיילוט לתמיכה ישירה בענפי חקלאות אקסטנסיביים להם תועלות חיצוניות (זיתים, גדי"ש)
- חישוב התמורות למים בגידולים השונים בחלופות ופרמטרים שונים לבחינה.
- בחינת פוטנציאל הגדלת הפרייה בחקלאות בטווח הקצר באמצעות השקעות הון ומו"פ יישומי
- עבודה בשיתוף עם מכון וולקני ושה"מ המציגה את הפוטנציאל של הגדלת הפרייה בטווח הקצר באמצעות השקעות הון ועידוד מו"פ יישומי בשלבי פיתוח מתקדמים.
- סטנדרטים לאיכות – זירות מסחר דיגיטליות
- בניית סטנדרטים לאיכות ועדכון סטנדרטים קיימים במסגרת שת"פ עם מועצת הצמחים - עבור זירות מסחר דיגיטליות. הביצוע בכפוף לתקציב ועונתיות המוצרים.
- הגדלת יכולת המכירה של החקלאים וחיזוק מעמד
- חיזוק וסיוע למגדלים הקטנים והבינוניים בישראל לשווק באופן ישיר את תוצרתם באמצעים דיגיטליים באמצעות תוכנית הכשרה עסקית להרחבת אפשרויות השיווק והמכירה הישירה; יצירת מודל עסקי מעודכן וגמיש והעמקת הידע עסקי של המגדלים בשיווק, מיתוג ועולם השיווק והמכירה הדיגיטלי, סיוע בקהילות חקלאיות ויצירת קהילת ידע, תמיכה והתייעצות לחקלאים בתחומי השיווק הישיר.
- גיבוש פיילוט לטיפול במינים פולשים המסבים נזק לסביבה, לאדם ולתשתיות
- גיבוש כלים בין אירגוניים ופנים משרדיים לטיפול במינים פולשים המסבים נזק לסביבה, לחקלאות, לאדם ולתשתיות.
- סקירת ענף המדגה בישראל וקידום דיון מדיניות בנושא. לאחרונה פורסמה עבודה מקיפה על הענף שבחנה את השפעות הרפורמות ומגמות בענף שהתרחשו בשנים האחרונות. השנה נרצה לקיים דיון מדיניות על הענף בהתייחס לסקירה בתוך המשרד ועם בעלי העניין.
- סקירת שוק תחליפי החלב בישראל
- כחלק ממגמה עולמית של עלייה בצריכה של תחליפי חלב לשתייה אנו מעוניינים לבחון את התפתחות השוק תוך זיהוי איומים והזדמנויות למוצרים חקלאים בישראל והשפעה על שוקי הצומח והחי.
- בדיקת רווחיות למחלבות ("בדיקת בסיס")
- בדיקה תקופתית של בסיס העלות של המחלבות ורווחיותן לצורכי פיקוח מחירים וקביעת מחיר. בבחינה הנוכחית ישנו אתגר בישום המתודולוגיה החדשה.
- מעקב ובקרה על יישום של צעדי ליבה נבחרים מתוך תוכניות להפחתת נטל שגובשו בשנים 2015-2020
- רשימת צעדי הליבה כוללת 21 צעדים שטרם בוצעו נכון לחודש דצמבר 2020 הצעדים המלאים מפורטים בתוכניות להפחתת נטל.
- מערכת ממחושבת לתהליכי רישיונות כריתה – פקיד היערות
- במסגרת משימה זו מבוצע תהליך של הקמת מערכת ממוחשבת עבור יחידת פקיד היערות. מטרת המערכת היא ליצור תהליך דיגיטלי שינהל באופן מקוון מקצה לקצה את תהליך הגשת הבקשה לרישיונות, בדיקת הרישיונות

והנפקתו. וכן ניהול תהליכי הגשת הערר במידה והם נדרשים. בנוסף המערכת עתידה להתממשק למערכת רישוי זמין הממשלתית על מנת לאפשר זרימת מידע באופן ישיר ללא צורך בהגשת טפסים, כחלק מקידום החלטת ממשלה 933 "שאל פעם אחת".

- בחינת תכניות להערכות לשינוי אקלים במדינות אחרות
סקירה של תכניות במדינות אחרות, לימוד המתודולוגיה ומגוון הפעולות להתמודדות עם השפעות שינוי אקלים על החקלאות. בשיתוף פעולה עם האגף לאגרואקולוגיה.
- סיכום ביניים לתמיכה ברשויות מקומיות להקמת שוקי איכרים במחירים הוגנים לצרכנים
עידוד הקמת שוקי איכרים בעיריות ורשויות מקומיות על ידי מתן תמיכה בכפוף לעמידה בדרישות סף כפי שנקבעו בנוהל שהוציא המשרד.

עלונים וחברות מידע שפורסמו

פרסומי החטיבה ב-2020

[מחירי ירקות ופירות נבחרים](#) - תרשימים אינטראקטיביים

[מחירי פירות וירקות נבחרים - דו"חות שבועיים - 2020](#)

[נוהלי תמיכה](#)

[פרסומי מוצרים בפיקוח - מוצרי חלב, ביצים, פירות וירקות](#)

[מדיניות רגולציה – פרסומים](#)

החלטות ממשלה רלוונטיות לחטיבה

- החלטה מס' 1855 – רפורמה בענף ההטלה
- החלטה מס' 5052 – הסדרת ענף ביצי המאכל – היבטי רווחת בע"ח
- החלטת ממשלה 2118 מיום 22.10.2014 – הפחתת הנטל הרגולטורי
- החלטת ממשלה 1007 מיום 17.1.2016 – יישום הרפורמה בחוק רישוי עסקים
- החלטת ממשלה 1901 מיום 11.8.2016 – מנגנונים משלימים להפחתת הנטל הרגולטורי
- החלטת ממשלה 3214 מיום 3.12.2017 – רישוי עסקים דיפרנציאלי - הקלה לעסקים קטנים ובינוניים ותיקון החלטות ממשלה
- החלטת ממשלה 4398 מיום 23.12.2018 – רגולציה חכמה, אימוץ המלצות ארגון ה-OECD ותיקון החלטות ממשלה

תוכניות עבודה

החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה אחראית על הובלת תוכניות העבודה של משרד החקלאות ופיתוח הכפר. כחלק מתהליך כלל ממשלתי פעלה החטיבה לליווי וייעוץ בבניית תוכניות עבודה לכלל המשרד, תכניות אשר פורטות את החזון והערכים של המשרד למטרות, יעדים ומשימות אשר להם הוגדרו מדדי תפוקות ותוצאות.

- הטמעת תרבות ארגונית של תכנון ובקרה ביחידות המשרד.
- ליווי ההנהלה ויחידות המשרד בגיבוש תכנית העבודה השנתית המשרדית.
- בקרה ומעקב אחר ביצוע תוכנית העבודה המשרדית.
- ליווי עומק של יחידות המשרד בתהליכי תכנון ושיפור תוך גיבוש יעדים, מדדים ובניית תוכניות לשיפור וארגון.
- קביעת מדדי תוצאה עבור האתגרים המשמעותיים של כל יחידה במשרד.

מועצות ייצור וחברות ממשלתיות

פיקוח וריכוז תחום מועצות הייצור והחברות הממשלתיות:

- טיפול בתהליכי מינוי הדירקטורים במועצות הייצור והחברות
 - פיקוח על פעילות מועצות הייצור בהיבט היעדים והתפעול.
 - בחינת תקציבי המועצות, ניתוח יעדי המועצות בהתאם ליעדים שהגדיר משרד החקלאות והמלצות לשר.
 - יזום וקידום תקנות וחוקים שבאחריות השר במסגרת חוקי המועצות.
 - פיקוח על שכרם של בכירים במועצות בהתאם להנחיות אגף הממונה על השכר במשרד האוצר.
- החטיבה מפקחת על מועצות הייצור והחברות הממשלתיות תוך בחינת מבניהן, תקציביהן, תכניות העבודה, מבנה הדירקטוריון וועדות המשנה, הוצאות השכר, עדכון החוקים והתקנות הרלבנטיים בשיתוף עם הלשכה המשפטית.
- החטיבה מפקחת על קיום המליאות והוועדות הרלוונטיות במועצות, דרכי מינויין ותפקודן בהתאם לחקיקה הרלוונטית.
- אושרו תקציבי מועצות הייצור הסטטוטוריות והחל"צ לשנת 2020 (המועצה לענף הלול, מועצת הצמחים, המועצה לייצור ושיווק אגוזי אדמה, מועצת החלב)
 - נקבעו תקנות התכנון בענף הביצים לשנת 2021.
 - נמשך התהליך לקידום חוק חדש למועצת הלול.
 - נקבעו מכסות החלב לשנת 2020
 - תיקון 10 לחוק מועצת הצמחים עבר ופורסם ברשומות. התקנות הנגזרות ממנו הוגשו לוועדת הכלכלה אך הדיון בהן נעצר בגין ההליכה לבחירות ויובא שוב לוועדה בכנסת החדשה.
 - בתאריך 17 בנובמבר 2020 נערכו בחירות מגדלים למליאת מועצת הצמחים ולוועדות הענפיות.
 - הוכנה טיוטת חוק להסדרת ענף הדבש שעבר קריאה ראשונה אולם עקב פיזור של הכנסת ה-20 וחוסר האפשרות להחיל על הצעת החוק דין רציפות, יש להגישה שנית לכנסת. כחומר רקע הוכן מסמך על ידי החטיבה הבוחן את הצורך באסדרת ענף הדבורים בישראל ([קישור](#)).
 - החל תהליך (שהסתיים בתחילת 2021) להחלפת מנכ"ל מועצת הדבש.
 - נמשך הליך של החלפה ומינוי דירקטורים במועצות הייצור ובקנ"ט.

חברת שוק סיטוני לישראל בע"מ

חברת שוק סיטוני לישראל בע"מ התאגדה ונרשמה כדין ביום 3 בפברואר 2011 בהתאם להחלטת הממשלה מס' 2324 מיום 17 באוקטובר 2010.

מאז סגירתה בפועל של חברת השוק הסיטוני לישראל בע"מ, בתאריך 30.4.2019 הפסיקה החברה כליל את פעילותה והיא מוגדרת כעת כ"חברת מדף" ללא פעילות.

בשנת 2020 לא הייתה בחברה כל פעילות אולם נבחנת האפשרות לחדש את פעולתה בשנת 2021.

בנספח ו': רשימת תאגידים באחריות משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

באוקטובר 2020, בוצע שינוי ארגוני במסגרתו עבר תחום מועצות הייצור והחברות הממשלתיות ליחידת השירות החדשה, שהוקמה במשרד.

חברת שוק סיטוני לישראל בע"מ

חברת שוק סיטוני לישראל בע"מ התאגדה ונרשמה כדין ביום 3 בפברואר 2011 בהתאם להחלטת הממשלה מס' 2324 מיום 17 באוקטובר 2010. בכדי לבחון ולהציע דרכים להקמה, הפעלה ותחזוקה של שוק סיטוני חדש, תוך התייחסות לאופן המימון וההתקשרות, ולהביאם להתייחסות משרד החקלאות, משרד האוצר, רשות החברות הממשלתיות ומשרד המשפטים ולאחר מכן, בצירוף כל העמדות, להביאם להכרעה ולאישור של שר החקלאות ופיתוח הכפר ושר האוצר.

לאחר 7 שנות פעילות והעובדה כי לא עמדה ביעד העיקרי לשמו הוקמה הקמת שוק סיטוני חדש ולאור החלטת שר החקלאות ופיתוח הכפר בעניין, ביום 10 לאפריל 2018 הוחלט כי על החברה להכין תוכנית לסגירת החברה בהתאם להנחיית מנכ"ל המשרד מיום 31 לינואר 2018. בתאריך 30.4.2019 הפסיקה החברה כליל את פעילותה והיא מוגדרת כעת כ"חברת מדף" ללא פעילות.

בנספח א': רשימת תאגידים באחריות משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

מדיניות, כלכלה וסטטיסטיקה

החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה גיבשה בשנה האחרונה הצעה ליישום תוכנית אסטרטגית לענף החקלאות, כהמשך לתהליך שהחל בשנת 2018 וכלל שיתוף גורמים רבים במשרד ומחוצה לו.

בשנה האחרונה השלימה החטיבה עבודה על תוכנית טווח ארוך של צורכי המים לענף החקלאות (2050). מטרת התוכנית היא להוות בסיס לתכנון משק המים לעשורים הקרובים ולשמש כלי עזר להחלטות השקעה בתשתיות לאומיות למים. התכנית הוצגה לבעלי עניין ולציבור בפורומים שונים ותתפרסם בימים הקרובים.

מדיניות, מחקר כלכלי ומידע

- ניתוח והמלצה על מדיניות חקלאית לטווח הארוך
- מתן חוות דעת והמלצות למדיניות מועדפת תוך בחינת חלופות בחינה וקידום של רפורמות מבניות וסביבתיות.
- בחינת המדיניות לאור המלצות של אירגוניים בין לאומיים מובילים (WTO, OECD).
- מעקב שוטף אחר השווקים וריכוז המידע הכלכלי חקלאי והנגשתו לציבור.
- איסוף וניתוח מידע כלכלי שיווקי ובנושאי מדיניות חקלאית וביצוע חקר השוואתי בינלאומי.
- חקר מבנה השוק, הגבלים עסקיים, פערי תיווך.
- חקר שוקי היצוא והשוק המקומי לתוצרת טרייה.

- ניתוח עלות תועלת של רפורמות בחקלאות

- בחינת יעילות יצור, שיטות התארגנות, כיוונים התפתחות של משקי חקלאות וכו'

החטיבה מרכזת מול הלמ"ס את העבודה הקשורה לריכוז וניתוח נתוני החקלאות השונים. דו"חות תקופתיים המרכזים את נתוני מדדי המחירים של התשומות בחקלאות, מדד המחירים לצרכן בתוצרת חקלאית טרייה, המחירים הקמעוניים, מרווח השיווק הקמעוני ומדדי יצור ויצוא תקופתיים (ענף החקלאות בישראל, [תמונת מצב כלכלית לשנת 2018](#), הדו"ח השבועי – מחירי ירקות ופירות נבחרים, השינוי במחיר ופער התיווך ותרשימים אינטראקטיביים של מחירי פירות וירקות נבחרים).

עדכון מחירים יומי ושבועי - נתוני המחירים הסיטוניים של פירות וירקות בשוק הסיטוני המרכזי (צריפין) נאספים ומתפרסמים מדי יום במהלך שעות הבוקר המוקדמות. כמו כן, מדווח ממוצע המחירים היומי והשבועי. יש לציין שבמאי 2017, השיק משרד החקלאות סקר מחירים חדש לציבור. סקר עם טכנולוגיה משופרת שמאפשר עיבוד נתונים באמצעות מודל סטטיסטי. בנוסף, נוספו נתונים לגבי רמת איכויות: סוג א' ומובחר, המוצגים באתר ובאפליקציה "[תוצרת הארץ](#)".

החטיבה מבצעת מעקב אחר ענפים שעוברים רפורמות, כגון: בנושא שוק הבקר לבשר בישראל, הכולל סקירה של מקורות הבקר לבשר בישראל, שינויים רגולטוריים על ציר הזמן, השינוי בתמהיל הצריכה וניתוחים של המחירים והכמויות. [לצפייה](#). פורסמה עבודה בנושא ענף המדגה בישראל - תמורות על פני זמן וסיכום שנת 2018, [לצפייה](#). בעבודה נסקרו מקורות הדג לצריכה בישראל והוצגו נתוני מכר מרשתות השיווק. עבודה נוספת שפורסמה - עוסקת בניתוח השוואתי של מחירי החלב והגבינה בעולם, [לצפייה](#). נושא נוסף שנבדק הוא התמיכה במשק המשפחתי בעולם ([לצפייה](#)),

בהמשך לתהליך של שיתוף בעלי עניין לחלופות אסדרה גיבשה החטיבה כללים לאסדרת קשרי המסחר בין חקלאים לסיטונאים ולקמעונאים. התפרסם דו"ח סופי ([קישור](#)) ומתוכנן יישום הכללים במסגרת אמנה וולונטרית בשנת 2020. אפקטיביות האמנה תיבדק אחרי שנה ושנתיים.

מדיניות הפיקוח על המחירים – מחירים בפיקוח

במסגרת פעילות החטיבה וכן מתוקף סמכות מנהל החטיבה כמפקח על המחירים וחברות בוועדה של מנהל החטיבה ומנהל תחום כלכלה

- ריכוז ועדת המחירים הבין-משרדית המשותפת למשרד החקלאות והאוצר.
- קביעת מחירי המוצרים המפוקחים תוך בדיקת שרשרת עלויות השיווק.
- המלצות לקביעת מתודולוגית פיקוח מחירים והכללת או הוצאת מוצרים מפיקוח, או העברה בין רמות פיקוח.

חקר שווקים

איסוף ועיבוד נתוני שוק, איסוף נתונים משוקי חו"ל וריכוז מידע שיווקי מהארץ ומשוקי היצוא. ניתוח, הצגת הממצאים העולים והמשמעות שלהם ליצוא החקלאי. חקר השווקים כולל ביצוע עבודות חקר, הכנת מצגות, תכלול נושא חקר השוק בכל יחידות המשרד, בחינת פוטנציאל שיווקי של תוצרת ישראלית בשוקי יעד חדשים, קידום מיתוג כחול לבן בשוק המקומי והטמעת תקני איכות.

דוגמאות לעבודות בנושא חקר שווקים שהתפרסמו בשנת [2019](#): התפתחות שוקי השקדים בישראל ובעולם, [לצפייה](#).

שוקי איכרים לשיווק ישיר של תוצרת חקלאית

פרויקט נוסף שהתחיל ב-2017 ואשר יימשך גם ב-2020 הוא נוהל השתתפות המדינה במימון אירועי שוק איכרים לשיווק ישיר של תוצרת חקלאית לשנים 2018 עד 2019.

בכדי לאפשר הספקה ישירה של תוצרת חקלאית צמחית טרייה ואיכותית מהיצרן לצרכן במחירים סבירים ולצמצם את פער התיווך, הוחלט במשרד החקלאות ופיתוח הכפר (לאחר בחינה של נושא השיווק הישיר של תוצרת חקלאית מהיצרן לצרכן במחירים נמוכים ממחיר השוק), לתמוך ברשויות מקומיות אשר יתחייבו להקים שוק איכרים בהתאם לנוהל.

מטרותיו של נוהל התמיכה הן הפחתת מחירי התוצרת החקלאית כפועל יוצא של קיצור שרשרת האספקה וצמצום מרווחי השיווק; הגדלת הצריכה של פירות וירקות מייצור מקומי; פיתוח הזדמנויות חדשות לשיווק ישיר של חוות ומגדלים בשווקים המקומיים. וסיוע ליצרנים חקלאים בודדים הפועלים באופן עצמאי להתאגד תחת פעילותו של שוק איכרים ולהגדיל בכך את היקף קהל היעד.

בדצמבר 2017, אושרו בסבב הבקשות הראשון 20 רשויות ב-2018 נפתח הנוהל לסבב בקשות שני ושלישי וב-4 ביולי 2018 אושרו 7 רשויות נוספות.

בשנת 2018 החלו לפעול 3 שווקים שעמדו בתנאי הסף של הנוהל ובמהלך שנת 2019 נפתחו עוד מספר שווקים.

בדצמבר 2019 פורסם הנוהל מחדש לרשויות בתקציב מצומצם. הוגשו כ-30 פניות לקבלת מענק תמיכה בשוקי האיכרים ואושרו מתוכן 6 בקשות ב-16.12.2019. הרשויות שאושר להן מענק מצומצם להפעלת השוק הן: תל אביב, גן יבנה, טייבה, חבל אילות, חדרה ואשדוד. חבל אילות החלו בהפעלת השוק.

בנספח ב' רשימת הרשויות שאושר להן כתב התחייבות של המשרד במסגרת הנוהל ורשימת הרשויות שהחלו בהפעלת השווקים.

פרויקטים ונושאים הנמצאים בתהליך

החטיבה והמחלקה לאחסון תוצרת חקלאית טרייה במנהל המחקר החקלאי ממשיכות לקדם מהלכים לצמצום אובדן מזון לאורך שרשרת השיווק וההפצה. העבודה מתמקדת בבחינה של מארזים ידידותיים לסביבה להארכת חיי מדף של תוצרת טרייה והטמעת תקני איכות תוך שיתוף פעולה עם מגדלים, מועצת הצמחים, חברות פרטיות ויחידות המשרד השונות.

במטרה לעודד ייצור מקומי חבר המשרד למטה כחול ולחזק את המגדלים בהתמודדותם מול יבוא מתחרה ממשיך שיתוף הפעולה בין משרד החקלאות וארגוני המגדלים לבין מטה כחול לבן במשרד הכלכלה ולהתאחדות התעשיינים להרחבת השימוש בתו "מיוצר בישראל" בתוצרת חקלאית טרייה.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר מסייע בקידום הסימון הירוק של משרד הבריאות למוצרים חקלאיים, בוחן את התועלת שבמיתוג סביבתי ומבצע סקירות עומק בנושאי כלכלה ומדיניות שונים.

פרויקט מסחר מקוון בתוצרת חקלאית טרייה

החטיבה מובילה מזה כשנתיים פרויקט להקמתן של זירות מסחר דיגיטליות בשיתוף רשות החדשנות.

בשנת 2019 פורסם קול קורא לחברות להקמת זירה דיגיטלית למסחר בתוצרת חקלאית טרייה במתכונת B2B (מהמגדל ללקוח עסקי/מוסדי). נערך כנס מציעים, שלאחריו הוגשו 19 הצעות. לאחר בדיקה משותפת של ההצעות ע"י צוות משותף של נציגי החטיבה ונציגי רשות החדשנות נבחרו 5 חברות שזכו לקבלת סיוע במימון להקמת הזירות ולביצוע פיילוט של שנתיים.

עבודות שבוצעו בשנת 2019 ויימשיכו ב-2020:

- מנגנון עדכון מחירים אוטומטי למוצרים מפוקחים.
- בדיקת בסיס למקטע המחלבות לצורך תמחור.
- גיבוש מדיניות מתכללת וכלכלית לטיפול בפסולת חקלאית לזרמיה השונים.
- ליווי מקצועי של זירות המסחר הדיגיטליות והטמעת עקרונות המסחר המקוון בקרב המגדלים
- הטמעת תקני איכות לתוצרת חקלאית טרייה
- גיבוש מדיניות משותפת לטיפול בנושא המינים הפולשים – שיתוף פעולה של משרד החקלאות עם רט"ג והגנ"ס
- המשך ליווי יחידות המשרד ביישום וכתובת תוכניות להפחתת נטל רגולטורי במסגרת תוכנית החומש לשנים 2019 - 2020 (מתוך החלטת ממשלה 2118).
- פיתוח תפיסת השירות והקמת מוקד שירות משרדי. בשנת 2018 החל המשרד בהובלת החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה לעסוק בשיפור איכות השירות הניתן ללקוחות המשרד על ידי עובדי המשרד ונציגיו. לטובת קידום הנושא, הוגדר בשיתוף עם היחידה לשיפור השירות במשרד רה"מ, תהליך בניית תוכנית לשיפור השירות למשרד. בנוסף, ניתוח של נושאים מגוונים בחקלאות ומסמכי עמדה במדיניות, מכסות יצור ותכנון ומחירי חומרי גלם.

מדיניות רגולציה

בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2118, מתאריך 22.10.2014, שעניינה "הפחתת הנטל הרגולטורי" ("החלטת ממשלה 2118"), נדרשים כלל משרדי הממשלה לבצע תכניות להפחתת הנטל הרגולטורי הקיים ולהעריך את ההשפעות של רגולציה חדשה בטרם אימוצה.

תחום מדיניות רגולציה הוקם כחלק מן החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה. התחום אחראי לסייע ליחידות המשרד בגיבוש וביצוע תכניות משרדיות להפחתת הנטל הרגולטורי, בהטמעת מתודולוגיית "רגולציה חכמה" ובפיתוח כלים לניהול סיכונים ולגיבוש מדיניות. בנוסף התחום מלווה פרויקטים לייעול תהליכים בהתאם לצרכי המשרד.

[בקישור הדו"ח המסכם את פעילות תחום מדיניות רגולציה ואת ביצוע תוכנית החומש להפחתת הנטל הרגולטורי בשנת 2020, במשרד החקלאות ופיתוח הכפר.](#)

הדוח סוקר בתמצית את מצב ההתקדמות בביצוע התכניות להפחתת הנטל הרגולטורי נכון ליום 1.3.2020. הפרטים המלאים מתוארים בהרחבה [בתוכניות המשרדיות להפחתת נטל רגולטורי](#) ובנוסף [בדו"חות בחינת רגולציה חדשה](#) (רגולציה חכמה – RIA).

תוכניות להפחתת נטל רגולטורי - תמצית עבודת המשרד בשנת 2020

במהלך שנת 2020 המשרד עסק בביצוע התוכניות להפחתת הנטל הרגולטורי שגובשו בשנים 2015, 2016, 2017, 2018 ו-2019. ניתוח של ביצוע התוכניות שגובשו בשנים 2016, 2017, 2018 ו-2019 מלמד שנכון ליום 1.3.2020, הצעדים שהושלמו יצרו בפועל חיסכון עלויות משקי של כ-150 מיליון ₪ וכ-443,000 ימי המתנה לאישורים בירוקרטיים בשנה. שנת 2015, היוותה שנת ניסוי מקדים (pilot). לכן אין כימות של העלויות עבור התחומים שטופלו בשנת 2015.

יעלה - מערכת מחשוב מרכזית לכל תהליכי הרגולציה (רישוי ופיקוח)

רבות מהתוכניות המשרדיות להפחתת הנטל הרגולטורי כוללות התייחסות לצורך במחשוב התהליכים ושימוש במערכות מידע.¹ על כן החל בשנת 2017 המשרד לבחון את התשתיות המחשוביות שלו. בשנת 2018 הוחלט על אסטרטגיית מחשוב

¹ ראו למשל:

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי – רישוי תכשירים כימיים לצמחים (פברואר 2016);
משרד החקלאות ופיתוח הכפר, תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי – יבוא בעלי חיים ומוצרים מן החי (דצמבר 2016);
משרד החקלאות ופיתוח הכפר, תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי – פיקוח ווטרנרי על בקר, פיקוח ווטרנרי על צאן (דצמבר 2017);

כוללת עבור המשרד. האסטרטגיה אינה מוגבלת רק להסבה של תהליכים ידניים למחשוב, אלא כוללת טרנספורמציה דיגיטלית מלאה, במסגרתה האפיון של מערכות המחשוב החדשות משמש לבחינה ושינוי יסודי של תהליכים ודרישות קיימים.

אחד הנדבכים המרכזיים של אסטרטגיית המחשוב הוא הקמת מערכות מידע מודרניות במשרד שיחליפו את המערכות הקיימות (למעט מערכות ממשלתיות דוגמת מערכת מרכב"ה). הוחלט להקים שלוש מערכות תפעוליות מרכזיות: מערכת תמיכות, מערכת רגולציה ומערכת מעבדות. המשרד מוציא לפועל את התוכנית האסטרטגית והיא בשלבי ביצוע. לצד פיתוח מערכות המחשוב.

במהלך שנת 2021 השירותים הבאים מתוכננים לעלות לאוויר:

- ❖ מסך איתור דרישות - בו ניתן יהיה לצפות במידע על הדרישות והתנאים ליבוא צמחים ומוצרים מן הצומח. שירות זה יורחב בהמשך לתחומים נוספים.
 - ❖ הנפקת רישיון יבוא לצמחים ומוצרים מן הצומח.
 - ❖ בדיקה ושחרור בנמל של משלוחי יבוא של צמחים ומוצרים מן הצומח.
 - ❖ אישורים לצורך יצוא חיות מחמד (לרוב – טיסה לחו"ל עם כלב או חתול).
 - ❖ הנפקת רישיון יבוא לבעלי חיים ומוצרים מן החי.
 - ❖ בדיקה ושחרור בנמל של משלוחי יבוא של בעלי חיים ומוצרים מן החי.
- תחום מדיניות רגולציה משמש כמנהל הפרויקט של הקמת מערכת הרגולציה המרכזית, שתשמש את כל יחידות המשרד.

מרכז מידע וידע

לשיפור תהליכי עיצוב מדיניות ותפעול שוטף של משימות המשרד, מרכז המידע של החטיבה פועל לאיתור מידע מקצועי ומהימן ממגוון מקורות בינ"ל.

מידע זה תורם להבנת התהליכים וההתפתחויות העדכניות בנושאים הבאים בעולם, בתחומי מדיניות חקלאית בינלאומית ולקידום החקלאות בתחומי מחקר, בתחומי הכלכלה, התמיכות, השפעות שינוי האקלים וקיימות, הרגולציה, פיתוח השקעות, התכנון הכלכלי, ועוד, וזאת בנוסף לניטור של המידע השיווקי בו עוסק המרכז מזה כמה עשורים. נושא שוקי היצוא לתוצרת חקלאית צמחית טרייה ממשיך להיות פתוח לציבור ומהווה גם תשתית של ידע ומידע אסטרטגי המשמשים בהכנת העבודות הכלכליות הנערכות בחטיבה ובחידות המשרד.

בליבת העיסוקים של מרכז המידע נמצאים שירותי המעקב, האיתור, האיסוף, הארגון, וההפצה של מידע שיווקי ומידע תחרותי אודות שוקי היצוא של תוצרת חקלאית טרייה. במרכז המידע נערכים חיפושי מידע על פי צרכים ובקשות של מקבלי ההחלטות במשרד ומכלל הגורמים בענפי החקלאות. בנוסף מספק מרכז המידע מידע מותאם "בדחיפה" למנויים. השירות מספק עדכוני מידע של ידיעות שיווקיות גם מתוך מגוון מקורות מידע נוספים לפי נושאי התעניינות.

המידע משמש את החקלאים, ארגוני המגדלים והיצואנים ואת מקבלי ההחלטות במשרד החקלאות ופיתוח הכפר (ובהם גורמי המחקר וההדרכה). המעקב אחר הסביבה העסקית מאפשר מתן תגובה מהירה לצורכי החקלאים ותכנון אסטרטגי בסקטור הציבורי והפרטי.

מרכז המידע מוביל תהליכים לטובת תיעוד ושימור מורשת הידע הארגוני וניהול הידע במשרד: שימור מורשת הידע הארגונית באמצעות תיעוד ולמידה מניסיונם של העובדים הפורשים המומחים בתחומם (בליווי צוות מקצועי של חברת

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי – יצוא תוצרת טרייה (דצמבר 2017);
משרד החקלאות ופיתוח הכפר, תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי – רישיונות כריתה והעתקה של עצים (נובמבר 2018);
התכניות זמינות באתר המשרד: <http://bit.ly/RegPolicyAgri>

ROM KNOWLEDGE); בנוסף, בשנת 2020 נערכו שתי סדנאות העשרה לפרורם נאמני ידע משרדיים (נאמני הידע המשרדיים הוכשרו בקורס ייחודי שנערך כבר בשנת 2019). בנושא ניהול אפקטיבי של מיילים ומסמכים בסביבה עתירת מידע וידע, וחשיפה ליכולות של מערכת סעי"ר. בנוסף, מרכז המידע משמש קו שני לפניית מגוונות המגיעות ממוקד השירות המשרדי שהוקם לאחרונה.

פרסומים

בחטיבה קיים מערך של הוצאה לאור והפצת המידע.

החטיבה מפרסמת דו"חות תקופתיים (שבועיים, ושנתיים) בנושא: מדדי מחירים של תוצרת חקלאית (לדוגמא: "דו"חות שבועיים 2020 – מחירי ירקות ופירות נבחרים, השינוי במחיר ופער התיווך", תרשימים אינטראקטיביים של מחירי פירות וירקות נבחרים המתעדכנים מדי שבוע), הנשלחים למנויים ומתפרסמים באתר האינטרנט של המשרד.

החטיבה מוציאה לאור כתב עת מקצועי "בחזית החקלאות" - כתב עת למדיניות, כלכלה ושיווק, החטיבה מפרסמת עבודות מחקר בנושאים שיווקיים ותחרותיים, ניירות עמדה ומדיניות שנעשו בחטיבה, כמו גם מידע על הנעשה בשוקי החוץ של ישראל, פרסומים תקופתיים, מגוון סקירות ומצגות של הרצאות מימי עיון, קורסים וכנסים, פרסומי החטיבה ניתנים לצפייה והורדה מאתר האינטרנט של משרד החקלאות (2020).

היחידה לזכויות מטפחים

אתר היחידה בקישור כאן

אודות היחידה

טיפול זני צמחים של מיני ירקות, מטעים, פרחים, וצמחי נוי הוא אחד הגורמים המרכזיים לפיתוח חקלאות מתקדמת בארץ ובעולם.

חקלאות מתקדמת וייצור חקלאי יעיל, כלכלי ובעל ערך וכושר תחרות בשווקים בינלאומיים, מותנה, בין היתר, ביישום הידע וההצלחה בטיפול זני צמחים חדשים בעלי תכונות ייחודיות הטמונות בפוטנציאל הגנטי העומד לרשות המטפחים ואשר משפיעות על תפוקתם ועל יכולת התמודדותם בתנאי שוק תחרותיים.

ישראל מובילה בטיפול זני ירקות, פירות, צמחי נוי ופרחים. אחד המפתחות ליכולתה של ישראל בתחום זה הוא מערכת ההגנה על זכויות מטפחים. מערכת זו מאפשרת לשמור על זכויות הקניין הרוחני של מטפחי הזנים ומאפשרת להם לקבל החזר על ההשקעות העצומות בפיתוח זנים חדשים.

בשנת 1961, נחתמה האמנה הבינלאומית בדבר הגנה על זנים חדשים של צמחים. הוראות האמנה מבטאות איזון בין האינטרסים של ייצור חקלאי לטובת הציבור לבין האינטרסים הקנייניים של המטפחים, ויוצרים בסיס לחקיקה אחידה של המדינות שהצטרפו לאמנה והן חברות בארגון הבינלאומי להגנה על זכויות מטפחים (UPOV).

חוק זכות המטפחים של זני צמחים, התשל"ג – 1973, המסדיר את רישומם של זנים חדשים ואת זכויות מטפחיהם, נועד להגן על זכויות מטפחים (קניין רוחני), ישראלים וזרים, והוא תואם את הדרישות ממדינת ישראל החתומה על האמנה הבינלאומית בהקשר זה. קיום מערכת של הגנה על זכויות מטפחים, של זני צמחים חדשים שטופחו בארץ ובעולם, מאפשר לחקלאי ישראל לקיים חקלאות מתקדמת ולהתחרות בשוקי ארצות חוץ מחד גיסא, ומאפשר למטפחי זנים חדשים להפיץ את זניהם בארצות החברות בארגון הבינלאומי UPOV, תוך שמירה על זכויותיהם הקנייניות מאידך גיסא.

מטפח של זן חדש, בין מקומי ובין זר, רשאי להגיש בקשה לרישום זכות מטפחים בזן. רישום זכות מטפחים בזן מקנה לבעליו זכויות קנייניות בזן לתקופה של 20 או 25 שנה בהתאם לסוג הגידול.

העיסוק בזכויות מטפחים דורש מערכת מנהלית / מקצועית, מדויקת ואמינה המתעדת את כל שלבי הטיפול בבקשה, מרגע הגשת בקשה לרישום זן, בדיקתה, החלטה בעניין כשירותה לרישום, רישומה, אם נמצאה ראויה לכך, וקיומה במשך תקופת ההגנה, הכול בהתאם לחוק. הליך בדיקת הבקשה, פרסומה ואישורה מוסדר בחוק. החוק ייחד תפקידים למועצה לזכויות מטפחים, לרשם ולבוחן. החלטות המועצה והרשם ניתנות לערעור בבית המשפט המחוזי.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

- סיום פיילוט סריקה וחתירה דיגיטלית של כל תיקי הבקשות מאז קום היחידה.
- כינוס ישיבת מועצה בתאריך 22.01.2020
- קליטת 89 בקשות חדשות

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

- המשך בחינת הצורך בתיקון חוק זכויות מטפחים-קיום תהליך RIA- השוואה בינלאומית, בחינה של חלופות, שיתוף ציבור, כימות עלויות, הגשת טיוטת תכנית והפיכתה לפורמט משפטי.
- הטמעת אמצעים חדשים לבחינת זנים (בינה מלאכותית, כלים ביו-מולקולריים)
- קיוון מערכת הבקשות ואפיון המערכת
- שמירה על קשרי עבודה עם מוסדות ארגון UPOV - השתתפות במפגשים וקבוצות עבודה בינ"ל וירטואליות

נתונים סטטיסטיים מעניינים

- ✓ הוגשו 89 בקשות חדשות לרישום זכות מטפחים, מתוכן: 47 מישראל, 42 מחו"ל, ולפי ענפים הוגשו: 14 בקשות של גידולי שדה, 40 זני פירות, 1 זנים רפואיים, 4 זני נוי ו- 30 זני ירקות.
- ✓ נרשמו בסה"כ 6 זנים שמתוכם 1 זנים מישראל ו- 5 זנים מחו"ל, ולפי ענפים נרשמו: 0 זני גידולי שדה, 3 זני פירות, 0 זן רפואי, 0 זני נוי ו- 3 זני ירקות.
- ✓ 23 בקשות של זנים מוגנים נזנחו.

היחידה למינוף המו"פ החקלאי וחדשנות

אתר היחידה בקישור [כאן](#)

היחידה עוסקת בפיתוח כלים לקידום תעשייה עתירת ידע ובת-קיימא בישראל בתחום הטכנולוגיות והידע החקלאי. החיבור בין המחקר לתעשייה באמצעות מינוף היכולות המחקריות לפיתוח טכנולוגיות וידע חקלאי תסייע להתפתחות חקלאות איכותית, יעילה, עתירת יבול ותאפשר המשך יתרון לחקלאות ישראל. כמו כן, הדבר תורם לחיזוק מעמדה של ישראל בעולם כמדינה המסייעת לאתגרים הגלובליים, ומושכת אליה פעילות של חברות רב לאומיות. פעילות היחידה, מתמקדת במספר מטרות עיקריות:

- קידום יזמות בתחומי החקלאות
- שמירה על מיצוב מדינת ישראל כחדשנית בחקלאות
- סיוע לחברות בשלבי ה-Seed ובשלבים נוספים על פי הצורך, תוך יצירת "קהילה" וחיבור בין השחקנים השונים בתחום – יזמים, משקיעים, חברות גדולות וגלובליות, חקלאים, אקדמיה וכו' וזאת על מנת להעצים את היזמויות בתחום.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

- מתן חסות לקהילת האגטק הישראלית – GrowingIL (בשיתוף משרד הכלכלה). חיזוק הקשר בין כל השחקנים בתחום (חקלאים, יזמים, קרנות השקעה, סטרטאפים, חברות גדולות, חברות בינלאומיות, גורמי ממשל ועוד)
- קידום תחום האגטק בנגב המערבי – עבודה עם ארגונים מקומיים, עיריית אופקים, אשכול נגב מערבי ועוד לקידום האיזור והתחום

עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2021

1. מענקים לחברות לקידום המו"פ התעשייתי בחקלאות – תוכנית בשיתוף רשות החדשנות לתמיכה בחברות צעירות בשלבים הראשוניים של פיתוח המוצר.
2. תוכנית ח"ץ (חקלאות צומחת) – אתגרי החקלאות הישראלית לא תמיד מוכרים או ברורים לעולמות היזמיים והתעשייתיים. מצד שני, העולם היזמי מכיר את הבעיות הכלליות ומנקודת מבט טכנולוגית ולא בהכרח פרקטית וכמו כן ממוקד בשווקי המטרה בחו"ל. המטרה היא למצוא מענה מהיר לבעיות שעולות מהשטח, לייצר קשר הרמוני בין חקלאים מעוניינים ליזמים בתחומים ספציפיים רלוונטיים לפיתוח פתרונות לאתגרים מוגדרים מהשטח.
3. מענקים לחברות שיכנסו לשט"פ עם מו"פ אזורי – תוכנית בשיתוף הרשות לחדשנות ליצירת חיבור בין חברות לבין המו"פים האיזוריים לפיתוח ומחקר משותף.
4. תחרות חברות הזנק (סטארטאפ) – יצירת מסד נתונים של חברות הזנק בתחום החקלאות על מנת להציגן בחברות המומלצות ע"י המשרד בפני משקיעים פוטנציאליים או לייצר פלטפורמות לקידומן בהזדמנויות שונות דוגמת ביקורי משלחות מחו"ל, תחרויות ארציות וכו"ב. הגישו בקשה 55 חברות וזכו 32 בקטגוריות שונות
5. מתן חסות לקהילת האגטק הישראלית – GrowingIL (בשיתוף משרד הכלכלה). חיזוק הקשר בין כל השחקנים בתחום (חקלאים, יזמים, קרנות השקעה, סטרטאפים, חברות גדולות, חברות בינלאומיות, גורמי ממשל ועוד) ויצירת הון חברתי בין החברים בקהילה שתוצאותיו יבואו לידי ביטוי בתחומי ידע, אמון, שיתופי פעולה והגדלת היקף העוסקים בתחום.

* הוצאה לפועל של תוכנית העבודה בשנת 2021 הינה תלויה תקציב

נתונים סטטיסטיים מעניינים

- ✓ כיום פעילות בישראל כ-400 חברות הזנק בתחום החקלאות (המספר הוא דינמי ומשתנה תדיר).
- ✓ שנת 2020, למרות שהיתה שנת קורונה ומאתגרת בהיבט גיוסי הכספים, הושקעו בישראל בתחום החקלאות (עד נובמבר 2020) קרוב ל-200 מיליון דולר בחברות.

הלשכה המשפטית

אתר היחידה בקישור [כאן](mailto:mishpatit@moag.gov.il)
פניות בנושאי ייעוץ משפטי ניתן לפנות לכתובת: mishpatit@moag.gov.il

הלשכה המשפטית כפופה ליועצת המשפטית. תפקידי הינם:

- אחריות על החקיקה החקלאית, עריכתה ובחינתה הן של חקיקה ראשית והן של חקיקת מישנה.
- עריכת הסכמים בין יחידות המשרד ובין גורמי חוץ.
- טיפול בתביעות אזרחיות ופליליות של המשרד.
- מתן ייעוץ משפטי ליחידות המשרד בתחומי המשפט הציבורי כאשר קיימת זיקה בין פעילותם לפעילות המשרד.
- מופקד על הכנת תשתית עובדתית וסיוע בעריכת תשתית משפטית בעתירות המוגשות נגד שר החקלאות ופיתוח הכפר וכל בעל סמכות במשרד.

נספח ה - ניתן למצוא קישור לפורטל חוקים, תקנות ונהלים הקשורים בנושאי הפעילות של המשרד

המרכז לסחר ושת"פ בינ"ל

מיזוג של יחידות המרכז לסחר חוץ ושל המרכז לשיתוף פעולה חקלאי בינלאומי (סינדקו)

[אתר היחידה בקישור כאן](#)

[אתר סינדקו בעברית כאן](#)

[אתר היחידה באנגלית](#) - CINADCO

הישגים בשנת 2020

- הבטחת יבוא מוצרי מזון בתקופת משבר הקורונה ובשגרת החרום (יצירת נהלים לתמיכה ביבוא מוצרי יסוד)
- פתיחתה המחודשת של הנספחות החקלאית במשלחת ישראל לאיחוד האירופי ולנאטו (בבריסל).
- תמיכה מקצועית בהסכם שת"פ חקלאי עם בחריין, תמיכה וסיוע לשירותים להגנת הצומח באישור יצוא תוצרת חקלאית למדינות המפרץ.
- הכרזה על ישראל כמרכז עולמי לחקלאות מדברית.
- חשיפת יכולות והישגים בתחום פיתוח הכפר- קידום אגרוטכנולוגיות ויצוא תוצרת חקלאית באמצעות ימי עיון בשיתוף מומחים מהמשרד ומהמגזר הפרטי לגורמים הרלבנטיים הפועלים במדינות יעד.
- יצירת תשתית מקצועית לפעילות העברת ידע ושת"פ בינ"ל
- סיוע לקידום היצוא של תוצרת חקלאית טריה באמצעות תוכניות קידום מכירות וביצוע שלוש סקירות שוק.

עיקרי תכנית עבודה לשנת 2021

- פתיחת השוק ליצוא למפרץ הפרסי: סיוע בהסרת חסמים רגולטורים, לימוד פוטנציאל היצוא, בחינת נתיב סחר יבשתי, היערכות לתערוכת אקספו דובאי.
- פעילות אזורית ברש"פ, בירדן ובמצרים: פעילות הדרכה בחציון השני של השנה בשיתוף קמ"ט איוש, הדרכה אזורית: רש"פ, ירדן ומצרים בנושאים שיבחרו מבין הנושאים בהם קיים בעלי אינטרס משותף (מחלות צמחים ובעלי חיים, מינים פולשים, הקמת מאגר מידע משותף).
- חתימה על הסכמים לשת"פ חקלאי עם: המשרד לבטחון מזון ומים של איחוד האמירויות, המשרד לאיכות הסביבה של מדינה זו, הסכם שת"פ עם מרוקו והקמת קבוצות עבודה.
- שיפור כלי התמיכה ובניית כלים חדשים לעידוד היצוא ושיפור התחרותיות של תוצרת הישראלית בשווקי חו"ל. מיפוי ענפים ושווקים ותמיכה ממוקדת; תמיכה בהתארגנות חקלאים ליצוא ופעילויות גנריות של ענפים/גידולים; פעילות גנרית כלל ענפית במדינות יעד.
- תמיכה ביצוא טכנולוגיה חקלאית באמצעות יישום נוהל חסות לחברות אגרוטק שפורסם.
- התארגנות וביצוע יבוא בשנת שמיטה (כולל הסכם יבוא מירדן).
- מינוי ממונה על היטלי בטחה והקמת מנגנון לבחינת הצורך באמצעי הגנה מפני יבוא תוצרת חקלאית מתחרה עפ"י חוק הטלי סחר.
- הכנת עמדת ישראל לפסגת המזון והחקלאות של ה- FAO.

נתונים סטטיסטיים מעניינים

- ✓ העברנו ל- OECD שני דוחות על חקלאות ישראל והשתתפנו בעדכון של שני דוחות של משרדים אחרים.
- ✓ זכאים לתמיכה 8 ענפי חקלאות; תמיכה ב-15 גופים האחראים ישירות על יצוא תוצרת חקלאית
- ✓ ניהלנו מו"מ מרחוק עם איחוד המכסים האירו-אסייתי, סין, וייטנאם, ומדינות מרקוסור.
- ✓ נכנסו לתוקף הסכמי האס"ח עם פנמה וקולומביה.

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות, ההתיישבות והכפר

אתר הרשות לתכנון בקישור [כאן](#)
למידע נוסף [ידיעון הרשות לתכנון](#)

עיקרי פעילות היחידה בשנת 2020 – הרשות לתכנון

הרשות לתכנון כוללת ארבעה אגפים: האגף לתכנון ופיתוח הכפר, האגף להתיישבות, האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב ואגף תכנון ובקרה (החטיבה להתיישבות וגרעיני משימה).

האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב ואגף תכנון ובקרה (החטיבה להתיישבות וגרעיני משימה) יועברו עד לסוף שנת 2020 למקומם החדש שנקבע בהחלטת ממשלה.

להלן מובאת סקירה של פעולות כלליות רוחביות ברשות לתכנון. לאחר מכן יפורטו הפעולות ותקציבי האגפים ביחס לכל אגף בנפרד.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

1. המשך העבודה של ייצוג המשרד במוסדות התכנון וקודים הפעולות שבאחריות הרשות לתכנון על אף מגבלות הקורונה.
2. התנעת התהליך האסטרטגי למרחב הכפרי, קידום סדנאות, שיתוף ציבור ומפגשי סמינר רשת.
3. יישום החלטות ממשלה ותכנית העבודה השנתית.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2020

יישום החלטות ממשלה

- הרשות לתכנון פועלת ליישום החלטות ממשלה לפיתוח החקלאות וההתיישבות ובהן:
4. החלטה מספר 2017 של הממשלה לשיקום עוטף עזה מיום 21.9.2014 – אישור תכניות עבודה ותקציבים לשיקום תשתיות בעוטף עזה לביצוע על ידי החטיבה להתיישבות.
 5. החלטה מספר 1170 של הממשלה תכנית לפיתוח החקלאות בגולן מיום 12.1.2014 – ביצוע עבודת תשתית ובינוי לשם קליטת מתיישבים ביישובי הגולן באמצעות המועצה האזורית.
 6. החלטה מספר 2262 לפיתוח כלכלי במחוז הצפון – מגורונים לקליטת תושבים ביישובי המועצה האזורית גולן.

תהליך אסטרטגי – אסטרטגיה וחדשנות במרחב הכפרי

קידום חשיבה אסטרטגית על המרחב הכפרי בדגש על שלושה נושאי ליבה – התחדשות כפרית, צמיחה כלכלית ושיתופי פעולה במרחב הכפרי. בלב התהליך נשלב את נושא החדשנות בכל נושאי הליבה, נגבש תכנית חומש לפיתוח המרחב הכפרי ונפעל להקמת מועצה לאומית למרחב הכפרי.

מגורונים ביישובי הגולן

יישום החלטת ממשלה 2262 וההסכם שנחתם בין האוצר, משרד ראש הממשלה והקק"ל – לרכישה, הצבה ופיתוח עבור מגורונים המיועדים לקליטת משפחות חדשות ביישובי הגולן בתקציב של 30 מיליון ₪.

פיתוח ותשתיות למתחמים עבור לולי הטלה

קידום הפיתוח והביצוע של מתחמי לולים בשולי היישובים באזור מרום הגליל על פי נוהל תמיכה משנת , בתקציב של 50 מיליון ₪. העבודות מוצאות לפועל באמצעות החטיבה להתיישבות בניהולה של הרשות לתכנון.

מרכזי חדשנות

בסוף 2020 פורסם נוהל תמיכה במרכזי חדשנות אזוריים. התחייבויות מכוחו של נוהל זה לא אושרו על רקע העדר תקציב מדינה ואישור ועדת חריגים.

רשימת החוקים / סמכויות על פיהם פועלת היחידה

1. החלטות ממשלה
2. החלטות מועצת מקרקעי ישראל
3. תכניות מתאר ארציות ומחוזיות
4. תקנות הפטור מחובת מכרזים
5. חוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים), התשכ"ז – 1967
6. נהלי עבודה של הרשות לתכנון ואגפיה.

עיקרי הפעולות המתוכננות לשנת 2021

1. השלמת התהליך לבניית אסטרטגיה למרחב הכפרי.
2. הכנת מסמך מדיניות ותכנית פעולה לאנרגיה מתחדשת – מתקנים אגרו וולטאים.

חוק ההתיישבות החקלאית

חוק ההתיישבות החקלאית נוהל חוק ההתיישבות החקלאית

חוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים), התשכ"ז - 1967 מהווה כלי נוסף (בצד הכלים החוזיים העומדים לרשות המדינה), לפיקוח ולאכיפה של חוזה החכרת המקרקעין החקלאיים בין רשות מקרקעי ישראל לבין בעל הזכויות בקרקע.

היחידה כוללת את הממונה על ביצוע חוק ההתיישבות. היחידה משויכת ארגונית לרשות לתכנון. היחידה נעזרת בחוקרי הסיירת הירוקה לשם ביצוע פעולות האכיפה. הממונה על ביצוע חוק ההתיישבות, ממונה על ידי שר החקלאות ופועל במסגרת החוק ונהלי עבודה המשקפים את מדיניות המשרד בתחום.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

- ✓ הוכנה תכנית להפחתת ביורוקרטיה ביישום החוק.
- ✓ הוגשו 184 בקשות לקבלת היתר לשימוש חורג.
- ✓ ניתנו 95 היתרים לשימוש חורג.
- ✓ נשלחו 70 התראות על הפרת החוק.
- ✓ 133 בקשות בתהליך טיפול.

עיקרי הפעולות המתוכננות לשנת 2021

1. קביעת מדיניות ותכנית אכיפה אופרטיבית.
2. מכרז לבחירת רו"ח מייעץ לממונה על ביצוע חוק ההתיישבות החקלאית.
3. עדכון ויישום מדיניות המשרד בחוק ההתיישבות החקלאית.
4. יישום תהליך הפחתת הנטל הרגולטורי.

הרשות לתכנון – אגף התיישבות (טיפול במפוני "תוכנית ההתנתקות")

אודות היחידה

האגף הוקם במטרה להשלים את הטיפול במפוני "תוכנית ההתנתקות", בהתאם לחוק ולהחלטות הממשלה הרלוונטיות. האגף מהווה את גלגלה הסופי של מינהלת סלי"ע (ולאחר מכן "תנופה").

הישגים בשנת 2020

בשנת 2020 חלה התקדמות משמעותית לקראת סיום פעילות הטיפול במפונים, כמפורט להלן:

01.05.2021	31.12.2020	31.12.2019	
13	17	49	מס. משפחות מפונים בדיוור הזמני
13	18	136	תביעות פיצוי שטרם הוכרעו
0	0	1	מוסדות שטרם החלה העתקתם

עיקרי תכנית עבודה לשנת 2021

בניית דיור קבע לזכאים –

במסגרת החלטות ממשלה בונה האגף את דיור הקבע של משפחות הזכאיות לכך (על פי קריטריונים כלכליים) על גבי המגרש שהוקצה למשפחה במסגרת הסכם ההעתקה הקהילתית. המדינה לוקחת אחריות על כל הליכי התכנון והבניה, עד למסירת מפתח למשפחה (סה"כ מבוצעים 50 בתים, 39 מתוכם כבר נמסרו).

גיבוש מסמך הפקת לקחים מהליך ההתנתקות –

צוות של עובדי המינהלת בעבר ובהווה קיים מספר מפגשים בסוגיות שונות הקשורות ביישום תוכנית ההתנתקות, מתוך מטרה להפיק לקחים לעתיד עבור אירועים בעלי מאפיינים דומים.

השלמת הטיפול בנושאים המפורטים בסעיף קודם.

נתונים סטטיסטיים מעניינים אודות היחידה

✓ במהלך השנים ניתנו כ-36 אלף (!) החלטות בוועדות הפיצויים השונות, בגין כ-1,400 משפחות וכ-1,000 עסקים שפוננו. הדבר נובע בעיקר בשל מורכבות מנגנון הפיצוי והשינויים הרבים שהוכנסו בו לאורך השנים

הרשות לתכנון - האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב

אודות היחידה

1. מעקב ובקרה על החלטת ממשלה 2397 – תכנית חומש לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב 2017 - 2021.
 - התקיימו שתי וועדות היגוי במסגרת יישום ה"מ 2397
 - רוכז דו"ח תכנון מול ביצוע ליישום ה"מ 2397.
 - התקיים סבב פגישות עבודה שוטפות בכלל הרשויות הבדואיות בנגב
 - בחינת ניצול יעיל של תקציבי החלטת הממשלה - הסטות
2. קידום מיזמים בתחומי תעסוקה, חינוך בלתי פורמלי, בטחון תזונתי, בטיחות ילדים ועוד.
3. בחינת תכניות של משרדי הממשלה במסגרת החלטה 2397, בחינת האפקטיביות ועמידה ביעדים (מחקר מלווה).
הערכות לתכנית חומש חדשה.

האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב עבר למשרד הכלכלה והתעשייה

הרשות לתכנון - גרעינים משימתיים

החל משנת 2015 פעל משרד החקלאות ופיתוח הכפר בתחום הגרעינים המשימתיים, המנוהל באגף לתכנון ובקרה ברשות לתכנון.

ביום 1.1.2021 עבר התחום למשרד ההתיישבות בהתאם להחלטת ממשלה 32 מיום 31.5.2020.
תמיכות לגרעיני המשימה מחולקות בהתאם ומכוח נוהל שר האוצר לנושא התמיכות: "נוהל להגשת בקשות לתמיכה מתקציב המדינה ולדיון בהן" לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
התמיכות מהוות מקור תמיכה לקהילות המשימתיות בשני אופנים עיקריים:

1. השתתפות בתשלום שכר לרכזי גרעינים ולעובדים בגרעין.
2. השתתפות בתשלום עבור פעילויות חברתיות וקהילתיות אותן מקיים הגרעין בתחום מגוריו.

עיקרי פעילות היחידה בשנת 2020 כפי שאושרו הם:

1. יישום התמיכה בגרעינים משימתיים לשנת 2020 (באמצעות קול קורא מס' 11582 תמיכה בשכר ופעולות).
 2. התייעלות והפחתת בירוקרטיה במסגרת תמיכות בגרעינים.
 3. תמיכה ברשויות המקומיות באמצעות קול קורא לתפקיד רכז גרעינים משימתיים רשותי.
- בשנת 2020 נתמכו 308 גרעינים משימתיים ויזמים בסכום של 40,998,111 ₪. התמיכה בוצעה באמצעות קול קורא 11582 שכר ופעולות: הוגשו 349 בקשות לתמיכה. מתוכן, כאמור אושרה תמיכה בשכר ופעילות ל- 308 גופים בסכום כולל של 40,998,111 ₪.

סקירת עיקרי הפעולות המתוכננות לשנת 2021 כפי שנקבעה בתוכנית העבודה של המשרד:

1. יישום התמיכה בגרעינים משימתיים לשנת 2020 (באמצעות קול קורא מס' 11582 תמיכה בשכר ופעולות). **מתן התמיכה בפועל הוא בכפוף לאישור תקציב המדינה או תקציב ייעודי לנושא לשנת 2021.**
2. התייעלות והפחתת בירוקרטיה במסגרת תמיכות בגרעינים.

תקציב היחידה בשנה החולפת ובשנה הנוכחית:

1. תקציב לשנת 2020 : 35,000,000 ₪, מתקנה מס' 33080105. בנוסף ליתרות משנים קודמות עמד תקציב התקנה על 42,000,000 ₪.
2. תקציב לשנת 2021 : טרם הוקצה.

מתחילת 2021 הנושא עבר למשרד ההתיישבות.

הרשות לתכנון אגף תכנון ובקרה (חט"ל)

עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2020

- הקמת ישובים חדשים : רמת טראמפ ונוספים, חיזוק ישובים חלשים, תמיכה בקליטה וחברה למרות מגבלות הקורונה
- מימוש תוכניות עבודה משנים קודמות 2017-2019 .
- ביצוע בקורות מדגמיות בכל אחד משלוש המרחבים כולל דוחות לתיקון ליקויים.
- הערכות למעבר ממשרד החקלאות למשרד ההתיישבות ב 1.1.2021

נתונים סטטיסטיים מעניינים:

✓	ת"ע 2017 – 79%	התחייבויות ביחס לתקציב המאושר לתמיכה
✓	ת"ע 2018 – 70%	התחייבויות ביחס לתקציב המאושר לתמיכה
✓	ת"ע 2019 – 76%	התחייבויות ביחס לתקציב המאושר לתמיכה
✓	ת"ע 2020 – 24%	התחייבויות ביחס לתקציב המאושר לתמיכה

מתחילת 2021 הנושא עבר למשרד ההתיישבות.

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה

אתר היחידה בקישור [כאן](#)

[דוחות שנתיים](#)

נושאי פניות הציבור וקובלנות יש להפנות לכתובת: sharonl@moag.gov.il

אתר רווחת בעלי חיים (צער בעלי חיים) בקישור [כאן](#)

מתן שירותים וטרינריים הכוללים: מניעת מחלות בעלי חיים ומחלות המשותפות לבעלי חיים ולאדם, הדברתן וביצוע מחקרים עליהן; רישוי תרופות וטרינריות ותרכיבים ובדיקתם; פיקוח על ייבוא וייצוא של בעלי חיים ותוצרתם; מניעת צער בעלי חיים ודאגה לרווחתם.

פריסה וארגון

- א. מטת השירותים הווטרינריים, המכון הווטרינרי ויחידות השירות והאמרכלות ממוקמים באתר הקריה החקלאית בבית דגן.
- ב. יתר יחידות השירותים הווטרינריים: שש לשכות וטרינריות, מרחבים לבריאות העוף, תחנת הסגר לבעלי חיים, וארבעה מסופי גבול (*) [כתובות ודרכי יצירת קשר ניתן למצוא באתר המשרד](#).
- (*) שני מסופי גבול נוספים, בגבול ירדן- מעבר הירדן ואלנבי – מאוישים בידי עובדי השירותים להגנת הצומח ולביקורת, בהנחיית השו"ט בתחום אחריותם.

תחומי האחריות של השירותים הווטרינריים

השירותים הווטרינריים הם יחידת סמך במשרד החקלאות אשר אמונים במשימותיהם השוטפות על:

- ❖ אבחון, ניטור, ומעקב אחר מחלות בעלי חיים.
- ❖ מניעה, פיקוח וביעור מחלות בעלי חיים ומחלות זואוונטיות (שעוברות מבעלי חיים לאדם).
- ❖ חיסון בפני מחלות רשומות משמעותיות על פי הוראות פקודת מחלות בעלי חיים והתקנות שהותקנו מכוחה.
- ❖ רישום, רישוי והסדרת הובלת בעלי חיים על פי התקנות.
- ❖ פיקוח על הווטרינרים הרשומים.
- ❖ פיקוח ואסדרה של רווחת בעלי החיים.
- ❖ הפעלת מרכז ארצי לרישום כלבים.
- ❖ הסמכת וטרינרים מפקחים על ניסויים במוסדות.
- ❖ מחקר ופיתוח ברפואה וטרינרית.
- ❖ ייצוג מדינת ישראל בארגונים בינלאומיים רשמיים הקשורים לרפואה וטרינרית וסיוע להם.
- ❖ עדכון הצבור והווטרינרים במידע בעל עניין וטרינרי.
- ❖ פיקוח ואסדרה של יבוא ויצוא בעלי חיים ומוצרים מן החי.
- ❖ פיקוח על בתי מטבחים בארץ ובחו"ל (המיועדים לייבוא).
- ❖ פיקוח על שחיטת בעלי כנף ועיבוד מוצרי עוף.
- ❖ פיקוח על עיבוד מוצרי חלב ומוצרי דגים לייצוא.
- ❖ רישוי תעשיות מזון.
- ❖ מעקב אחר שאריות במזון.
- ❖ פיקוח ואסדרה של יבוא ורישוי תרכיבים וטרינריים, חומרי חיטוי וקוטלי חרקים.
- ❖ רישוי רופאים וטרינרים.
- ❖ רישוי תרופות וטרינריות בשיתוף עם משרד הבריאות.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

- ❖ העלאת שיעור בדיקת עדרי הצאן לברוצלוזיס והפחתת שיעור העדרים הנגועים שהביאה לירידה בתחלואת אדם.
- ❖ ייצור זני תרכיב פה וטלפיים יחודיים כנגד איומים במרחב שאינם מכוסים על ידי התרכיבים המסחריים.
- ❖ עליה בבדיקות הניטור לסלמונלה בלהקות ההטלה.
- ❖ הקמת מעבדה לאבחון סלמונלה במכון הווטרינרי.
- ❖ מינוי מנהלת אגף רווחת בעלי חיים, תכנית שיתוף ציבור בנושא ניהול אוכלוסיית החתולים במרחב הציבורי.

עיקרי תכניות העבודה לשנת 2021:

- ❖ שינוי חובת חיסון כלבת לפעם בשנתיים אחרי שני חיסונים בשנה הראשונה לחיים.
- ❖ ניטור רציף של ברוצלזיס בעדרי הצאן – הגעה למעל 80% מכלל העדרים, בדיקתם וניקוי עדריים נגועים.
- ❖ ניטור רציף של סלמונלה בלהקות ההטלה אחת ל-16 שבועות.
- ❖ יישום תכנית ניטור חידקים עמידים לאנטיביוטיקה
- ❖ שיתוף ציבור בנושא הפחתת שימוש אנטיביוטיקה בחיות מייצרות מזון.
- ❖ יצירת מעקב אחר יבוא בעלי חיים מהירידה מהאזניה ועד הגעה למשק באופן טכנולוגי.
- ❖ קידום רווחת פרת החלב תוך שיתוף בעלי העניין בתהליך

נתונים סטטיסטיים מעניינים לשנת 2020

- ✓ חוסנו 372,261 כלבים כנגד מחלת הכלבת
- ✓ אירעו 47 מקרי כלבת (רובם בתנים)
- ✓ ניתן רישיון ל-118 רופאים וטרינרים חדשים
- ✓ 8 רופאים וטרינרים קיבלו מומחיות (5 בבריאות הציבור, 2 במחלות עופות, 1 בפרזיטולוגיה ו-1 בוירולוגיה).
- ✓ לא אובחנו בעלי חיים עם קורונה COVID19 בישראל

השירותים להגנת הצומח ולביקורת

אתר היחידה בקישור [כאן](#)
[מאגר לאומי לנוכחות נגעים בישראל](#)

עיקרי ההישגים לשנת 2020

אגף מנהל והכשרה

התמודדות עם משבר הקורונה ברמה הארגונית ומאמץ לאפשר את המשך הפעילות הארגונית במסגרת מגבלות נוכחות ויצירת קפסולות.

הטמעת שינוי מבני תוך ביסוס הניהול המרחבי, חיזוק ההון האנושי, הרחבת טווח עיסוקי המפקחים וקליטת 10 מפקחים במרחבים השונים.

יצירת מנגנון בקרה בפעילות הכספית ודיווחי המיזמים בהיקף של 24 מלש"ח בתחום הפחתת השימוש בחומרי הדברה.

מבצע גביית חובות - בניית מודל אכיפה לגביית חובות מחייבים כרוניים.

אפיון כלל השירותים בכל אגף ועדכון התעריפים ו/או תמחור השירותים וזאת במטרה ליצור אחידות במדיניות מתן שירותים ארגוניים ללקוחות ויצירת מנגנון חיוב מופשט ככל שניתן ואחיד במדידה ובגבייה.

אגף הערכת סיכונים

שימור שווקים ביצוא חומר צמחי לאיחוד האירופי

הערכת סיכונים נגעים בייצוא מתבצעת לאור בקשה של מדינת היעד לקבלת מידע אודות החומר הצמחי, שאותו מבקשים לייצא לאותה מדינה. במסגרת פעולת הערכת הסיכונים בייצוא, אוספים אנשי ה-PRA מידע אודות הגידול, בהתאם לדרישות מדינת היעד ובכך עוזרים בפתיחת שווקים חדשים בייצוא ו/או שימור שווקים קיימים.

במסגרת עדכון החקיקה שבוצע בא"א, אשר נכנס לתוקף החל ממחצית חודש דצמבר 2019, התקבלה החלטה אשר לה הייתה השפעה עצומה על הייצוא מישראל והיא עצירת ייבוא של 36 מיני צמחים למטרת ריבוי (למעט זרעים ותרבית רקמה) כגון אבוקדו, תפוח ותאנה, שהוגדרו כצמחים בעלי סיכון (High Risk Plants) עד לביצוע תהליך הערכת סיכונים על-ידי האיחוד האירופי.

הפעילות שנעשתה ע"י אגף ה-PRA כללה איסוף, ארגון ועריכה של חומר מקצועי על-ידי תחום בכיר הערכת סיכונים בהתאם לדרישת ארגון European Food Safety Authority (EFSA), האחראי על ביצוע הערכות סיכונים עבור האיחוד האירופי. עבודת ה-PRA התמקדה בצמחים שלגביהם התקבל חומר מהמגדלים בארץ וכללה את הצמחים אלביציה, רובינה, תאנה, אבוקדו ויסמין. התחום סיפק מידע נרחב ומעמיק על הגידול בארץ כגון אזורי גידול בישראל, פנולוגיה של הגידול, רשימות נגעים וניתוח לצורך אפיון הנגעים החשובים לאיחוד האירופי, וכן מידע נרחב לגבי נגעים שהוגדרו כבעלי סיכון.

מניעת משבר יצוא הדריס לסין

משבר הקורונה העולמי הוביל למשברים נוספים ולא רק בפן הבריאותי. הנגיף העלה את הצורך בקרב המדינות ברחבי העולם בבדיקות קפדניות ומקיפות הרבה יותר מבדרך כלל, על הייבוא אשר מגיע לשטחיה, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר במוצרי מזון כמו פירות וירקות. כתוצאה, ממשלת סין עיכבה ללא הסבר במכס שבנמל שנחאי משלוחי פירות הדר. העיכוב העלה חשש למשבר בין המדינות, וכן להפסדים כספיים של החקלאים הישראלים. ללא כל התרעה מוקדמת הסינים החליטו להשהות כניסה של הדריס מישראל לסין - כ 130 מכולות הדריס חלקם בנמל וחלקם היו באוניות בדרכם לסין.

בעזרת שגרירות ישראל בסין ומנכ"ל המשרד דר' נחום איצקוביץ' נערכה שיחת מקדימה בה סוכם על קיום מבדק וירטואלי בהשתתפות נציגי הגנת הצומח, מגדלים ובתי אריזה תוך ימים ספורים וזאת למרות שידענו שהמשימה היא על גדר הבלתי אפשרית (בדרך כלל נהוג להיערך למבדקים מספר שבועות מראש) כאשר ראינו לנגד עינינו את טובתם המלאה של הלקוחות שלנו ואת כמות הסחורה שעלולה להינזק.

בזמן קצר ובשיתוף פעולה מלא עם: מבקרים מנהלי אזורים ומרחב, בתי אריזה, חברות יצוא, ונטרים בשטח הצגנו למקבילים לנו בסין את תהליכי העבודה בפרדס ובבית האריזה ועמדנו במבדק און ליין בזום באתרים שונים בארץ ובמטה בבית דגן. כאשר אנחנו מתגברים על בעיות טכניות של קליטה וקשיים נוספים שעלו במבדק עצמו. התוצאה לא איחרה לבוא והמכולות נכנסו בהדרגה לסין, כך מנענו נזק כספי רב למגדלים ליצואנים ובתי האריזה. ההישג הזה אינו שייך רק לביקורת אני רואה בו כהישג ארגוני שהיו שותפים לו שלומית ציוני אורי פרל ועוד.

אגף הסגר

השלמת קמפיין הסברה באולם הנוסעים בנתב"ג, סרטון + פחים ייעודיים

הברחת חומר צמחי בכבודת יד ע"י נוסעים הנכנסים לארץ, מהווה את אחד הנושאים המסוכנים ביותר לחדירת נגעים, מזיקים וגורמי מחלות, המסכנים את הצומח בטבע ובחקלאות בישראל. על מנת להגביר את המודעות לסיכונים הטמונים בהכנסת חומר צמחי לא מורשה, הופק סרטון הסברה ייעודי אשר יוקרן על המסכים באולם הנוסעים. הסרטון ממחיש היטב לציבור הנוסעים את הקושי הרב לזהות את אותם נגעים בעין לא מקצועית ואת פוטנציאל הנזק הרב בחדירת נגעים אלה. כאקט משלים לפעולת ההסברה, הוצבו פחים ייעודיים לאיסוף חומר צמחי שהוכנס בניגוד לחוק ע"י נוסעים שנכנסים לארץ ושוכנעו להשאיר בפחים את החומר הצמחי באופן וולונטרי, לפני הגעתם לעמדות הבידוק של המכס. מעל הפחים ישנם שלטי הסברה עם תכנים ושפה עיצובית שנגזרו מסרטון ההסברה.

אגף כימיה

הנגשת פרסום דוחות שאריות חומרי הדברה לציבור

פורסמו שני דו"חות מפורטים של ממצאי הסקר לשאריות חומרי הדברה עבור השנים 2018-2019. הפרסום היה בפורמט המאפשר הנגשת מלוא המידע בדרך שמהווה בסיס לשאיבת המידע הרלוונטי בהתאם לסוג הגידולים וחומרי ההדברה.

הערכה מחדש של חומרי הדברה - המשרד המשיך בהערכה מחדש של חומרי הדברה הרשומים בארץ אך לא רשומים במדינות האיחוד האירופי. פורסו החלטות הערכה מחדש עבור 28 חומרי הדברה (המהווים 63 תכשירים). התקבלו החלטות על ביטול חומרי הדברה אשר נמצאים רעילים.

הכרה במעבדות לבדיקה לשאריות חומרי הדברה - הושלמה ההכרה במעבדה פרטית נוספת לבדיקת שאריות חומרי ההדברה. תחום ההכרה של המעבדה החדשה יהיה בבדיקת שאריות חומרי הדברה בניסויים המכוונים לבחינת דעיכת תכשירי הדברה, כשלב הכרחי לרישוי תכשירי הדברה וקביעת ימי המתנה וערך השארית המירבית המותרת.

אגף שתלנות וחומר ריבוי

הכנת נוהל ליצירת חומר ריבוי נקי לשקד

הכולל ביצוע בדיקות למחלות בחלקה בבקעת ערד. בדיקות לקסיללה ובוטריוספריה. הכנת טופס לשווק חומר ריבוי מאושר למגדלים בשיתוף מועצת הצמחים ושולחן שקד.

אגף אקולוגיה

בשיתוף עם אגף מנהל והכשרה ואגף שתלנות וחומר ריבוי יזמו והכינו פרויקט להעלאת מודעות למניעת הברחות של חומר צמחי בקרב העובדים התאילנדים והציבור הכללי. במסגרת הפרויקט, הוכן חומר ריבוי נקי של קאפיר ליים, מין הדר המשמש כתבלין במטבח התאילנדי ואשר מגיע לעיתים באופן בלתי חוקי לארץ עם העובדים הזרים מתאילנד. הצמחים שהוכנו יחולקו בחינם לעובדים הזרים יחד עם חומר הסבר במהלך 2021. בנוסף להגברת המודעות, המטרה הנוספת היא הצפת השוק בצמחי קאפיר ליים נקיים ממחלות להורדת המוטיבציה להברחה.

אגף אבחון נגעים

פיתוח שיטה מולקולרית ולידית לאבחון פרוקי רגלים ורכיכות

פיתוח השיטה מאפשר לזהות מעבדתית פרטים צעירים שלא ניתן היה עד עתה לאבחן אותם על פי השיטה הקלאסית – השיטה המורפולוגית. שיטה זאת מהווה כלי מהימן נוסף לאבחון המשרת את החקלאות והצומח בא"י.

אגף סטנדרטים

פרסום מאגר היתרים לעוסקים בחקלאות אורגנית באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר – המאגר מכיל את כלל ההיתרים האורגניים שמופקים על ידי גופי האישור והבקרה המוסמכים על ידי המשרד ומשמש כלי לכלל בעלי העניין, העוסקים האורגניים וצרכני התוצרת האורגנית. מתעדכן באופן שוטף ולכן מציג את תמונת המצב העדכנית בכל רגע נתון.

הפקת דו"ח "**חקלאות אורגנית בישראל - סיכום עשור ותמונת מצב 2019**" – ניתוח מצב החקלאות האורגנית לאורך העשור האחרון מאז כניסתו לתוקף של החוק. הצגת המגמות עיקריות, השינויים והתמורות שהתרחשו בענף האורגני בארץ ובעולם וכן הצגת ההבדלים העיקריים בין החקלאות האורגנית לחקלאות הקונבנציונלית בישראל. הטמעת עבודת יחידת הפיצו"ח של משרד החקלאות בפיקוח לפי החוק להסדרת תוצרת אורגנית התשס"ה – 2005.

אגף אבחון מזיקים

פיתוח שיטת זיהוי מולקולרית מהירה (באמצעות RT-PCR) לעש התפוח המדומה Thaumatotibia leucotreta (נעשה על ידי ולריה ותומר מהמעבדה המולקולרית). מכיוון מין זה נחשב מזיק הסגר במדינות האיחוד האירופי המהוות יעד ייצוא חשוב לתוצרת חקלאית טריה מישראל, היה צורך בפיתוח שיטה מהירה שתאפשר לזהות דרגות צעירות במקרים שבהם הסימנים המורפולוגיים אינם ברורים. פיתוח שיטה זו חיוני לאפשר ייצוא ללא עיכובים.

פיתוח שיטת זיהוי מולקולרית מהירה (באמצעות RT-PCR) לזבוב-פרי האפרסק Bactrocera zonata (נעשה על ידי ליאת ותומר מהמעבדה המולקולרית). ההסבר לחשיבות הוא כפי שנכתב בסעיף הקודם.

הקמת ספריה מולקולרית לצורך זיהוי של חרקים מזיקים, הכוללת פרוטוקולים מהספרות ואישרורם. זיהוי מולקולרי הוא חיוני במקרים שבהם למעבדה מגיעה דרגה או זווית שאינו מאפשר זיהוי על סמך נתונים מורפולוגיים. כמו כן, מבוצעות הערכות סיכון בהתאם לבקשות לייבוא מוצרים חדשים ו/או מוצרים ממקור חדש, שטרם אושרו בייבוא.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

אגף מנהל והכשרה

- ❖ המשך הטמעת שינוי מבנה ארגוני ויצירת מדדים להטמעת השינוי בארגון.
- ❖ יצוב תקציב פעולות שיאפשר הוצאת תכניות אל הפועל וזאת לאחר שנתיים ללא תקציב מדינה.
- ❖ קידום פעילות יחידת מידע ודיגום והרחבת הפעילות ליצירת יחידת בטיחות ומניעת חריגות בשימוש בתכשירי הדברה יחד עם אגף כימיה.
- ❖ מבצע גביית חובות - הפעלת מודל אכיפה לגביית חובות מחייבים כרוניים
- ❖ אפיון כלל השירותים בכל אגף ועדכון התעריפים ו/או תמחור השירותים וזאת במטרה ליצור אחידות במדיניות מתן שירותים ארגוניים ללקוחות ויצירת מנגנון חיוב מופשט ככל שניתן ואחיד במדידה ובגבייה.

אגף הערכת סיכונים (PRA)

הערכות לקראת שנת שמירה - לקראת שנת השמירה בה קיים ייבוא רב של מוצרים, שחלקם לא מיובאים בשגרה, יש צורך בעדכון דרישות קיימות לתוצרת טרייה, במסגרתה מבוצע סקר ספרות לבדיקת נוכחות נגעים חדשים במקורות הייבוא המאושרים, שרלוונטיים למוצרים אלה. כמו כן, מבוצעות הערכות סיכון בהתאם לבקשות לייבוא מוצרים חדשים ו/או מוצרים ממקור חדש, שטרם אושרו בייבוא.

אגף ביקורת יצוא

העברת שירות המוקד הטלפוני (Call center) למוקד השירות המשרדי

יעול המערכת ושיחזור שלושת העובדים (רחל יעל ואבי) מהתמיכה הניתנת ללקוחות חיצוניים ופנימיים מאז עלייתה לאוויר של מערכת היצוא הממוחשבת על מנת שיוכלו להתמקד ולתרום יותר בתפקידם כמבקרים וכמנהלים.

אגף הסגר

הטמעת מערכת יבוא ממוחשבת חדשה

הוקמה מערכת מיחשוב חדשה בשם "יעלה" במקום הקודמת "שירה" שהיא יותר משודרת וקלה לשימוש, היא בשלבי סיום, ויש צורך להטמיע אצל מפקחים ועמילי מכס.

אגף כימיה

עדכון תקנות הגנת הצומח - (קיום הוראת תווית האריזה), התשל"ז-1977 באשר הארכת הוראת השעה בעוד 3 שנים נוספות, שתהיה החרגה מהאיסור להשתמש בניגוד להוראות התווית, ביחס לצמח הקנבים. השימוש יהיה בהתאם לרשימת התכשירים שתימסר ע"י המנהל.

עדכון תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991. עדכון התקנות והשלמת גיבוש מתווה יחד עם משרד הבריאות בעניין הכרה ברגולציה הבינלאומית בעניין תקני שאריות חומרי הדברה. (MRL)

אגף שתלנות

הפחתת תפיסות בתוצרת חקלאית (חומר ריבוי) ליצוא לאחוז האירופי

יעודכנו נהלים לדיגום זרעים כולל נוהל חדש לדיגום זרעים למחלות, הכנת רשימת תיוג למפקחים לפני חתימה על תעודות בריאות, עדכון שוטף של הצהרות בריאות לחברות ולמפקחים כולל הסברים ובדיקת הבנות השינויים. התייחסות למסקנות המבדק של א"א והכנסת שיפורים בבידוד החלקות (מאכל / זרעים) הפקת הזרעים ובדיקות נוספות בחממות בעייתיות.

אגף אקולוגיה

פרסום תכנית הדברה כנגד זבובי פירות במטעים – כיום ישנה תכנית הדברה רק לזבוב ים תיכון בהדרים, אנו עושים התאמות לתוכנית זו שתכליל זבובי פירות בכלל וגם במטעים.

הקמת תוכנה לניטור וסקרי נגעים – כיום יש מערכת ישנה שנבנתה בשנות ה-90 והיא אינה מתאימה לכלל הפעילות של האגף שגדל והתרחב, אנו מעוניינים לשדרג את המערכת ולהתאימה לכלל הפעילות של האגף כולל סקרים ועוד..

אגף אבחון נגעים

הכנת המעבדה לבריאות הזרעים לקראת קבלת דגימות (כתיבת נהלים ולידציות) נכון להיום, אבחוני בריאות הזרעים מבוצעים רק במעבדות החיצוניות המוכרות ע"י השירותים להגנה"צ. כדי לפקח על התהליך ולהיות חלק משמעותי במערך בדיקות הזרעים, הוחלט בשירותים להגנה"צ להקים מעבדה שכזאת. שלב מקדים לתחילת פעילות המעבדה שיבוצע במהלך שנת 2021 כולל גיוס כוח אדם מתאים וכתיבת נהלי עבודה וולידציות לשיטות השונות.

אגף סטנדרטים

יישום תוכנית הפחתת נטל בחקלאות אורגנית

- עדכון התקנות להסדרת תוצרת אורגנית (תוצרת אורגנית מן הצומח – ייצורה ומכירתה) התשס"ח – 2008 והחרגת האפשרות לגידול קנאביס רפואי אורגני במצעים מנותקים על מנת לאפשר לענף גידול הקנאביס הרפואי בישראל להיכנס לתחום האורגני.
 - התאמת תוקף רישוי תכשירים מותרים לשימוש בחקלאות לתוקף הרישוי של התכשירים המותרים לשימוש בחקלאות קונבנציונלית והסדרת תהליך רישוי ייעודי לתכשירים המותרים לשימוש בחקלאות אורגנית.
- מתן אישור קבוע לפי החוק להסדרת תוצרת אורגנית התשס"ה – 2005** לגוף אישור ובקרה נוסף לפיקוח על חקלאות אורגנית כך שסה"כ יהיו 4 גופי אישור ובקרה מאושרים על ידינו

אגף אבחון מזיקים

מיזם זבוב-פרי האפרסק - השנה מתוכנן להתחיל מיזם זבוב-פרי האפרסק שאמור לסייע לחקלאים מקומיים להתמודד טוב יותר עם הזבוב הזה וכן לבחון טיפולים בפירות לאחר קטיף במטרה לאפשר ייצוא של תוצרת טריה מישראל. האגף לאבחון מזיקים מעורב במיזם זבוב-פרי האפרסק בבחינת טווח הפונדקאים של הזבוב לאורך השנה ובעשייה נוספת.

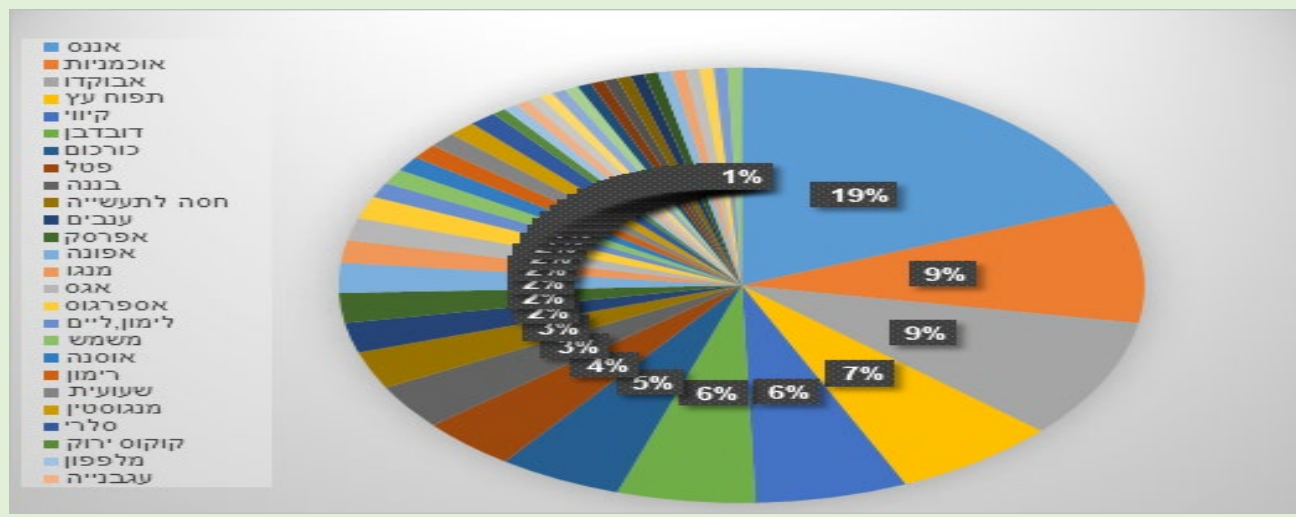
המשך עיבוי הנתונים בספריה המולקולרית לצורך זיהוי מהיר ויעיל של חרקים.

צילום מקצועי של אוסף החרקים של השירותים להגנת הצומח ולביקורת והעלאת הפרטים הנוספים (מקומות ותאריכי איסוף, צמחים פונדקאים וכן הלאה) למדיה דיגיטלית, כשירות לציבור החקלאים ויתר בעלי העניין.

נתונים סטטיסטיים מעניינים

אגף הערכת סיכונים (PRA)

1. מס' בקשות שהוגשו בשנת 2020 ל- PRA – 65 (34- ייבוא מסלול ארוך, 19- ייבוא במסלול PEQ, 5- ייבוא במסלול מקוצר, 7- בקשות ל- PRA בייצוא).
2. מס' תיקים פעילים בייבוא – 45 תיקים
3. מס' תיקים שהסתיימו בשנת 2020 בייבוא - (3 במסלול ארוך ביניהם אננס פרי טרי מקוסטה ריקה ואספרגוס ירק טרי למאכל מפרו עבורם הליך הערכת הסיכונים הסתיים אולם הייבוא לא מומש בגלל היעדר הסכמת מדינת המקור לדרישות הייבוא, 16 תיקים במסלול קצר מתוכם 8 תיקים במסלול PEQ).
4. מס' תיקים בייצוא לגביהם נשלח חומר למדינת היעד בשנת 2020 – 8 תיקים
5. ניתוח שבוצע להתפלגות הבקשות, שהוגשו בייבוא תוצרת טרייה בין השנים 2010-2020

אגף בקורת יצוא

יצוא אתרוגים - בעונה 2020 יוצאו סה"כ 349,315 אתרוגים לכלל היעדים כאשר היעד העיקרי הוא ארה"ב. לאירופה יוצאו סה"כ 28295 אתרוגים שמהווים 8.1% מסה"כ היצוא. מתוכם, לאנגליה יוצאו 20352 אתרוגים, שמהווים 72% מהיצוא לאירופה.

לאירופה ללא אנגליה, יוצאו רק 7943 אתרוגים, שמהווים רק 2.3% מכלל היצוא האתרוגים.

יצוא הדרים – בעונת 2019-20 יוצאו 14,454,744 תיבות לכלל היעדים (כ 144,550 טון), היעד העיקרי הוא אירופה המהווה כ 66% מסה"כ היצוא בעונה זו נרשמה ירידה של כ 5% מהעונה שקדמה לה.

אגף הסגר

- הוגשו לתחנות ההסגר בכל נקודות הכניסה לארץ סה"כ 26,703 תיקי יבוא של מוצרים צמחיים לפי החלוקה הבאה: נמל אשדוד - 11,046, נתב"ג - 4,567, נמל חיפה - 10,232, מעבר נהר הירדן - 1872.858 תיקים מסך היבוא התבצע ברשיונות יבוא וכל השאר ללא רישיון בהתאם לתקנות היבוא. מספרי תיקי היבוא של תוצרת טרייה עמד על 6,683.
- הונפקו 326 רישיונות ליבוא חומר בתנאי הסגר המיועד לפיתוח ומחקר של החקלאות בישראל. החומר המיובא הושם ופוקח ב"קרנטינות", מתקני הסגר שונים, חממות ומעבדות, ב- 109 אתרים בכל רחבי הארץ.
- 964 משלוחים עוכבו בעקבות אי התאמה לדרישות היבוא. 317 מתוכם בעקבות אי התאמה של מסמכים ו- 647 בעקבות המצאות של מזיקים וגורמי מחלות המסכנים את הצומח בטבע ובחקלאות בישראל ("נגעים"). מתוכם 158 אובחנו כ"נגעי הסגר", מזיקים וגורמי מחלות שאינם קיימים בארץ.
- אושרו ליצוא לארה"ב 41,678,000 יחידות של גיאופיטים (צמחי בצל ופקעת מסוגים שונים) על ידי 6 יצואנים שונים, בכפוף לתהליך פיקוח שבו נבדקים הגידול בשדות והחומר המיוצא בהתאם לדרישות הגנת הצומח האמריקאית.
- מפקחי הגנת הצומח מפקחים ומאשרים יצוא של צמחי נוי מ- 39 משתלות שונות ברחבי הארץ בהתאם לדרישות הגנת הצומח של יעדים שונים בעולם.

אגף כימיה

- אגף כימיה ותכשירי הדברה מבצע סקר שאריות חומרי הדברה בפירות וירקות כל שנה – בשנים 2019 ו- 2020 בוצעו 1500 ו- 1600 דגימות מכל שרשרת האספקה של תוצרת חקלאית מהשדה ועד לבתי האריזה.
- נפתחו לחקירה כ-80 תיקים עקב שימוש בתכשירי הדברה שלא בהתאם להוראות המפורטות בתווית האריזה.
- הונפקו כ- 1000 רישיונות יבוא עבור תכשירי הדברה ודשנים.
- הושלם הרישום של 26 תכשירים חדשים (עבור חקלאות קונבנציונאלית ואורגנית).
- הרחבת תוויות (אישור שימוש בתכשיר לגידולים נוספים) עבור 30 תכשירים רשומים.
- בוטלו תעודות הרישום ל- 31 תכשירי הדברה (6 תכשירים במסגרת ההערה מחדש של חומרי הדברה ו-25 תכשירים לבקשת חברות חומרי ההדברה).

אגף אקולוגיה

סקר עש התפוח המדומה- בדיקת חלקות - במהלך עונת ייצוא ההדרים לאירופה 2021-20, נבדקו על ידי מפקחי הגה"צ כ- 47.5% מהחלקות הדרושות לגישה מערכתית לעש התפוח המדומה. (3460 חלקות מתוך 7293 חלקות)

אגף אבחון נגעים

- בשנת 2020 בוצעו באגף יותר מ- 20 ולידציות לאבחונים של פתוגנים שונים.

חטיבת השירות

אתר היחידה בקישור כאן

ההשפעה העצומה של הממשלה על חיי האזרחים באה לידי ביטוי לא רק באמצעות המוצרים הציבוריים אלא גם דרך השירותים הממשלתיים שהיא מספקת, הנוגעים בכל אחד ואחד מאתנו ומחייבים תקשורת מתמשכת וממשק צמוד. החדשנות של עידן המידע חלחלה בצורה חלקית בלבד אל הממשלה ואל המגזר הציבורי בישראל, אשר נתפס כיום מסורבל, מיושן, ולעתים כרוך בבירוקרטיה מסובכת בקבלת מידע ושירותים. החלטות ממשלה גובשו במטרה לאמץ את עקרונות "האזרח במרכז", מתוך כוונה להציב במרכז את צורכי האזרח ואת שביעות רצונו ולפעול למתן שירותים משופרים, מותאמים אישית, נוחים ופשוטים, כפי שנחוץ כיום בעידן המידע המאופיין בחוויית הלקוח.

ההתבוננות על שירותי הממשלה נעשית מנקודת מבטו של האזרח או העסק מקבל השירות, ולא של המשרד נותן השירות, מתוך מטרה לפשט את הממשקים שלו מול היחידות הממשלתיות השונות. אירוע הקורונה, שחוונו ממש בתקופה זו, המחיש את הנחיצות במתן שירותים מקוונים ושירותים טלפוניים, ללא צורך בהגעה פיזית לנותן השירות, כדי לצלוח את הצורך בשמירה על ריחוק חברתי. היחידה לשיפור השירות נמצאת בימים אלו בתהליך הקמה ותפעל בשני מישורים מרכזיים:

1. שיפור השירות הממשלתי לאזרחים ולחקלאים
מדיניות זו כוללת תהליכים בהתאם להחלטת ממשלה 1933, כגון:
 - אימוץ המדיניות "פעם אחת בלבד" - שמשמעה דרישה חד-פעמית למידע מהאזרח, והעברת מידע זה בין המשרדים ויחידות הסמך כדי לספק לאזרח את השירות הנדרש.
 - צמצום מספר האישורים והמסמכים הנדרשים מהציבור לצורך קבלת שירות ממשלתי.כאמור, המשרד פועל ומקדם פתרונות דיגיטליים ללקוחות כחלופה לפתרונות שמספק כיום המשרד. במקביל, המשרד נמצא בעיצומו של תהליך לפיתוח ערוצי שירות חלופיים ומענה לאוכלוסיות חסרות אמצעים או אוריינות דיגיטלית. לשם כך, הוקם מוקד שירות משרדי, שישב לפניית הציבור בטלפון, בדוא"ל, בוואטסאפ ואף בציט.
2. שיפור השירות הפנים-משרדי של יחידות המטה לעובדי המשרד
נקודת המוצא היא שעובד הנותן שירות לאזרחים בכלל, ולחקלאים בפרט, מקבל שירות בעצמו מעובדי המשרד, ולכן הוא זכאי לחוויית שירות הדומה לזו שאותה הוא נדרש לספק.

בכוונתנו לבחון בצורה מסודרת את כלל תהליכי העבודה הפנים-משרדיים ואת התאמתם למדיניות השירות הממשלתית החדשה של 'נגיש-אישי-פשוט-יוזם', ולבצע הלימה לנדרש כיום בעידן 'חוויית הלקוח'.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

- אישור התקציב בהתאם לתוכנית העבודה
- גיוס התקנים הנדרשים לפעילות החטיבה בהתאם להנחיות נציבות שירות המדינה

הנחיות מנהליות

- החלטה 2201 מיום 8.8.2010 - שיפור השירות הממשלתי לציבור
- החלטה 2985 (שמצ/4) מיום 14.3.2011 בדבר שימוש במידע הממשלתי, עיבודו מחדש ופיתוחו על ידי הציבור ולטובת הציבור
- החלטה 4288 מיום 19.2.2012 - הקמת ועדה להפחתת הנטל הבירוקרטי ושיפור השירות לציבור
- מספר 4515 מיום 1.4.2012 בדבר הצטרפות לשותפות הבינלאומית לממשל פתוח ומינוי "הפורום הישראלי לממשל פתוח";
- החלטה 2097 מיום 10.10.2014 - הרחבת תחומי פעילות התקשוב הממשלתי, עידוד חדשנות במגזר הציבורי וקידום המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית"
- החלטה 1933 מיום 30.8.2016 - שיפור העברת המידע הממשלתי והנגשת מאגרי מידע ממשלתיים לציבור

לשכת המדען הראשי

אתר היחידה בקישור כאן

המו"פ החקלאי הינו אחד האמצעים החשובים העומדים לרשות חקלאות ישראל בהתמודדותה באתגרים המשתנים הניצבים בפניה. תוך גישור על פערי ידע והגברת חדשנות מדעית וטכנולוגית יישומית, תורם המו"פ לייעול החקלאות, ובכך מסייע לרווחת הציבור ולכלכלת המדינה, הכול בהתאם ליעדי משרד החקלאות ופיתוח הכפר. קרן המדען הראשי מממנת מחקרים שתוצאותיהם ישרתו את כלל החקלאים והציבור בארץ, עלכן רוב הידע הנצבר מהמחקרים הוא ציבורי ופתוח לכל. בנוסף, מפעילה ויוזמת הקרן מחקרים בצורת מיזמים ומרכזי מצוינות, שבהם עשויים להשתלב גם גופים מממנים נוספים (לדוגמא: רשות המים, התאחדות חקלאי ישראל, משרד המדע והטכנולוגיה, המשרד להגנת הסביבה, משרד האנרגיה, קק"ל, קרנות דו-לאומיות ורב-לאומיות ועוד). חלק מהמיזמים מבוצעים בשותפות תקציבית של גופים המעוניינים בנושא (לדוגמא: אגודות חקלאיות, ארגוני מגדלים ומועצות שיווק וייצור).

עיקרי ההישגים לשנת 2020

- גיוס תקציב עבור קול קורא של הקרן המרכזית לשנת 2020 ותמיכה במחקרים בשנה ללא תקציב ממשלתי
- סיום מודול הבקרה התקציבית והעלאתו לשימוש אינטרנטי של משתמשי מערכת המחשוב – "המדענית"
- הפקת דוחות ענפיים לבדיקת התרומה הכלכלית של מחקרים במימון יחידת המדען הראשי

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

- ❖ קביעת יעדים רלוונטיים למחקר החקלאי 2030-2050 – זיהוי פערי הידע, ההזדמנויות, אתגרים, סיכונים וחסמים במחקר החקלאי באופן צופה פני עתיד על מנת ליצור תמונת חזון אינטגרטיבית מושכלת וברורה של עתיד החקלאות בישראל במטרה לקבוע את יעדי קרן המדען לעידוד מחקר חקלאי רלבנטי וחדשני המתייחס להתמודדויות שצופן העתיד.
- ❖ בניית מעטפת קידום וחדשנות במסגרת החלטת ממשלה 4460 "חוסן עוטף עזה" - מחקר בפרקטיקות ובעיות חקלאיות לטווח הבינוני, קו"ק בשיתוף עם התעשייה, פרוייקט חממה לקליטת חוקרים חדשים באיזור.
- ❖ קרן לחקלאות בדו-קיום עם אנרגיות מתחדשות "אגרו-סולארי" (בשיתוף עם משרד האנרגיה) – שימוש באנרגיות מתחדשות תוך יצירת רווח נוסף לצד החקלאות בשטח החקלאי ללא פגיעה בתוצרת (שימוש באותו שטח לשתי המטרות – דו שימוש). במקביל להקמת המתקנים ופיתוחם בתחום האנרגיה
- ❖ נדרש ליווי של מו"פ חקלאי שישמור על איכות וכמות התוצרת החקלאית שמתחת למתקנים ואף ישפר אותה.
- ❖ ביצוע תוכניות העבודה מותנה בקיום תקציב מתאים.

לשכת סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש - יחידות מינהלה

אתר מנהל ומשאבי אנוש בקישור [כאן](#)
פניות בנושאים אלו ניתן לפנות לכתובת: l_samankal@moag.gov.il

יחידות המינהלה כפופות לסמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש והאחריות כוללת את התחומים הבאים:

משאבי אנוש

- קביעת מדיניות משאבי אנוש של המשרד וסדרי העדיפויות בו.
- הכנת תקן כח האדם של המשרד לרבות דרגות, דירוגים, תאורי תפקידים עפ"י הצרכים המשתנים של המשרד.
- טיפול בפרט של עובדי המשרד: גיוס, מיון, וקליטה של עובדי המשרד.
- גיבוש צורכי כח האדם ותנאי השירות של עובדי המשרד.
- ייצוג המשרד בנושאים הנ"ל בנציבות שירות המדינה.

ניתוח מערכות מינהל והדרכה

- ביצוע סקרים ארגוניים.
- גיבוש נהלים והנחיות בדבר סדרי עבודה.
- טיפול ברשומות.
- איתור צרכי השתלמות והדרכה משלימה של עובדי המשרד.
- הכשרת וקידום עובדי המשרד.
- פיתוח קריירה מקצועית ותפקודית לעובדי המשרד.

בטחון

- טיפול בכל הנוגע לביטחון ולתדרוך העובדים בנושא.

נכסים בינוי ומשק

- סמכויות היחידה נשענות על חוק נכסי המדינה התשי"א-1951, תקנות חובת מכרזים תשנ"ג-1993, חוק
- התכנון והבניה, פקודת הבטיחות בעבודה והוראות משרד האוצר הרלוונטיות לכל תחומי הפעילות.
- אחריות על נכסי המשרד.
- טיפול בנושאי בינוי.
- ניהול משקי ולוגיסטיקה.
- טיפול ברכב וציוד חקלאי של המשרד.
- טיפול במכרזים, אספקה ושירותים.
- אחריות על ביטוח וחביות.
- אחריות על בטיחות וגיהות במשרד.

שרותי רווחה

- סיוע לעובדים בבעיות אישיות.
- ייעוץ וקידום רווחת העובדים והגמלאים.

אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע

- ❖ ריכוז והכוונת נושא עיבוד הנתונים ביחידות המשרד.
- ❖ פיתוח מערכות מידע ודוח לסיוע עבודות המשרד והשירות לחקלאים.

מנהל המחקר החקלאי (מרכז וולקני)

[אתר היחידה בקישור כאן](#)

תפקידיו העיקריים של מנהל המחקר הם לסייע לחקלאי ישראל בפתרון בעיות שונות ולבצע מחקר ופיתוח בנושאים חדשים ומבטיחים בתחום המחקר החקלאי על כל ענפיו.

מנהל המחקר
נילות לשנת 2019.pdf

מנהל המחקר החקלאי – דו"ח פעילות לשנת 2020

מפת מחוזות המשרד

[אתרי המחוזות](#)
[מפת מחוזות דיגיטלית](#)

מחוז גליל גולן

[אתר המחוז בקישור כאן](#)
[בעלי תפקידים](#)

כתובת: קריית שמונה, מתחם מועצה אזורית גליל עליון 10200

דואר: מתחם מועצה אזורית גליל עליון 10200

טלפון: 04-6816100

פקס: 04-6902597

דוא"ל: moranp@moag.gov.il

עיקרי ההישגים לשנת 2020

בשנת 2020 המחוז טיפל בבקשות מימון בחקלאות ופיתוח הכפר **בהיקף כ- 192 מל"ח במונחי השקעה, כ- 158 מל"ח במונחי מענק**. טופלו כ- 2,500 בקשות במגוון נושאים.

עובדי המחוז בעלי תודעת שירות גבוהה ומטפלים ב מגוון רחב של נושאים המשיקים לחקלאות פעילות העובדים בתכנון, בסיור אצל החקלאים, בטיפול בבקשות תמיכה/המלצה/אישור. הדרכה לחקלאים ביישובים. רצוי לפנות למחוז בנושאים הקשורים בחקלאות ופיתוח הכפר ע"מ לקבל ייעוץ והכוונה.

המחוז מיישם את מדיניות משרד החקלאות ויוזם תכניות בתחומו.

עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2021

- ❖ הסדרת ענף גידול החזירים במחוז- צורך: הדרכה, לימוד ואיסוף נתונים ומצב קיים, הכנת המלצה לפעולה, הכנת המלצה לביצוע תכנית להסדרת גידול החזירים במחוז.
- ❖ הסדרת רעייה: הצורך: חלוקת השטח וכמות עדרי הבקר באופן שיבטיח ממשק מיטבי, גידול תקין ובריא, בטיחות ביולוגית ומניעת השלכת פגרים, מתן אפשרות סיוע – מענקי עידוד השקעות ושמירה על שטחים פתוחים, הקצאת מים לחקלאות, אבטחת פרנסה למגדלים.
- ❖ יישום קול קורא בנושא אתרי גידול למטילות: פנייה פרטנית לכל היישובים שלא הגישו בקשות לקול הקורא במהלך 2020.
- ❖ שינוי ממשק גידול עצי זית: הצורך: מעבר לממשקים חדשים (השקיה וכדומה). מתן מענה לפער בהדרכה

נתונים סטטיסטיים מעניינים

תמיכות לחקלאים –

מנהלת ההשקעות - קליטה וטיפול בבקשות למנהלת ההשקעות, **520 בקשות חדשות טופלו,**

סכום השקעה מאושר כ - 66 מלש"ח, מענק מאושר כ- 42 מלש"ח.

תמיכה ישירה בחוק הגליל למגדלי הטלה ופטם בסכום כ- 75 מלש"ח

מענקי תמיכה בשטחים פתוחים במגוון המסלולים :

1. מתקנים במרעה - טופלו 145 בקשות משנת 2019 עוד 13 בקשות ב 2020 בסכום 300,000 ש"ח.

2. מענקי גידול בקר/צאן במרעה(תמיכה ישירה)-טופלו 211 בקשות למגדלים בסכום **22.1 מלש"ח**

ד. ועדת השכרות לשטחי מרעה, גידולים חד שנתיים, מסיק – המחוז הינו הגורם המקצועי הממליץ על הסדרת והקצאת

שטחי מרעה, שטחי גד"ש, איכות שטחי הזיתים למסיק. המלצות לוועדת השכרות, עד 3 שנים – הוגשו וטופלו **147 בקשות.**

מחוז העמקים

אתר המחוז בקישור כאן

תחום המחוז מצפון הכנרת עד צפון ים המלח ומהירדן עד שפלת החוף, וכן עד מפרץ חיפה.
פריסה במבנה המחוז בגלבוש וב- 4 שלוחות בתחום המחוז : בקעת הירדן, עמק הירדן, זבולון ואריאל.

טיפול ב- 79 קיבוצים, 69 מושבים, 3 מושבות 5 בתי ספר חקלאיים ו 23 כפרי מיעוטים.
בתחום המחוז 13 מועצות אזוריות וכ- 30 מועצות מקומיות.

ענפי חקלאות עיקריים

• תמרים	80%	מהיצור הארצי.
• דגים	80%	" "
• שקדים	60%	" "
• צאן לחלב	60%	" "
• מנגו	56%	" "
• פיטום עגלים	52%	" "
• תבלינים ירוקים	50%	" "
• ענבי מאכל לייצוא	50%	" "
• זיתים	45%	" "
• בננות	30%	" "
• רפת חלב	40%	" "
• בשר תרנגולי הודו	15%	" "
• לול פיטום לבשר	10%	" "

השימוש במים

צריכה כוללת בתחומי המחוז כ - 280 מלמ"ק , מהם כ 70% מושבים ומליחים.

1. שנת 2019 הייתה שנה מבורכת מבחינת גשם וכמות המשקעים הייתה גבוהה יחסית לשנים הקודמות. מדובר בשנה ראשונה אחרי חמש שנים של בצורת. לאור זאת הוחלט לבצע הגדלה קטנה מעבר להקצאות המים השפירים לשנת 2018. בתחילת השנה בוצעה הגדלה אוטומטית לצרכנים בשיעור עד מחצית מהפרש כמות המים השפירים שצרך בפועל בשנת 2017 לבין כמות המים השפירים שהוקצתה לו לשנת ההקצאה, או בשיעור תוספת המים שניתנה לצרכן בשנת 2018, לפי הגבוה מבניהן. ובנוסף, ולאור זאת שהאזור המשיך להתפתח חקלאית ע"י נטיעות חדשות, הוגשו בקשות למחוז לתוספות שאושרו ע"י המשרד. באופן כללי, מרבית המים השפירים במחוז אינם במערכת הארצית לכן הצריכה הכוללת במים שפירים איננה מושפעת באופן ניכר מהשינויים בכמות המשקעים.
- במי הקולחין לא היה כל שינוי בהקצאות המים בתחילת השנה באופן יחסי לשנת 2017. אך בשלב מסוים רשות המים הודיעה שיש עודף, אשר חולקו כתוספות זמניות לצרכנים מסוימים, ע"פ הצריכה בפועל
2. בחלק מהאזורים ובמיוחד באזור יזרעאל, מגידו, גליל תחתון וזבולון השימוש בקולחים מגיע לכ- 80% מהצריכה לחקלאות, כמו כן באזור בקעת הירדן ומגילות כל התמרים מושקים במי-קולחין.
3. 200 מליון קוב מים שפירים לחקלאות (כולל בארות וקידוחים).
- 54 מליון קוב מי קולחין (ללא ביוב ערי העמק).
- 26 מליון קוב מים אחרים (מליחים , ביוב ערי העמק) .
4. בשנת 2019 המשיכה מגמת פריחת החקלאות הפרטית. מיזמים לפעילות חקלאית צמחית בקרקע פרטית, לא מושקית, קיבלו הקצאות מים חקלאיות, ושטחי הבעל הפכו למושקים.
5. כיום שתי הבעיות העיקריות במחוז :
 - מחירי המים השפירים שעל אף שירדו בכולל אך עדין מחירים גבוה להרבה גידולים ואספקת המים האחרים.
 - תגבור אספקת מי קולחין לאזורים חדשים.

נושאים בטיפול מיוחד מעבר לפעילות השוטפת

כיסוי רשת מטעי אבוקדו בעמק הירדן, כיסוי רשת מטעי בננות בעמק הירדן, כיסוי רשת על הכרמים בבקעת הירדן, כסוי רשת למטעים ליצוא, טיפול בפיתוח גידולים ונושאים חדשים. פיתוח טכנולוגיות חדשות במטעים – חיפוי תעלות טוף ומיכון לקטיף, פיתוח גידול תבלינים ירוקים ליצוא, שימוש בקולחים, טיפול בפיתוח החקלאות במגזר המיעוטים, סיוע לאזור הכפרי בנושאים הקשורים לפיתוח הכפר, פיתוח חקלאות תיירותית. העמקת בריכות הדגים (מאגרים), בניית חממות מעל בריכות הדגים לשמירת חורף. ריכוז והפעלת הדברה משולבת בענף הפלפל ליצוא, המבי"ע - התארגנות אזורית להדברה משולבת בין ענפית וכן פיתוח מערכת תומכת החלטה (אפונה).

תשתיות לנקלטים חדשים ביו"ש.

שינוי פרוגרמות לישובים: בשנה זו המחוז לא פעל כלל בוועדת פרוגרמות עקב ביטול כל האפשרויות להגדלת משבצת. הוסכם על מתווה חדש של עיבוד יעיל אך עד כה אף משק לא קודם במסלול זה. .

תא שימור קרקע ניקוז ומים

מחוז העמקים כולל שטחים נרחבים בעיבוד אינטנסיבי, בשיפועים שונים, כולל נופי עמק והר במדרונות תלולים במגוון פרקטיקות חקלאיות מעיבודי גדי"ש אינטנסיבי ועד חקלאות הר מסורתית. נוסף על סיכוני סחיפה משמעותיים בשטחים משופעים הנתונים לכמות גשם שנתית של עד 650 מ"מ ממוצע רב שנתי, קיימים שטחים רבים בעלי בעיית המלחה וניקוז לקוי בשל מאפייני הקרקעות, איכות מי השקיה ומפלסי מי תהום גבוהים. במרחב המחוז ידועה תופעת סחף קרקע משמעותית עד כדי חשיפת סלעי תשתית במספר אזורים.

רשויות ניקוז ונחלים - בשנת 2020 המשיך חיזוק קשרי העבודה עם רשויות הניקוז והגורמים האזוריים בתחום המחוץ, כולל שותפות בוועדות היגוי שונות בנושא ממשק חקלאות ונחל.

בשטח המחוץ פועלות חמש רשויות ניקוז ונחלים:

1. ירדן דרומי, 2. קישון, 3. כנרת, 4. גליל מערבי, 5. כרמל. נוסף על שטחי רשויות ניקוז אלו, נכלל במחוץ שטח נוסף ברשות המנהל האזרחי.

עיקר הפעולות שנעשו מול רשויות הניקוז כוללות מיקוד מאמצים לחיזוק שיתוף הפעולה בתחום שימור הקרקע והניקוז בצוותי עבודה שונים ובנציגות במליאות רשויות ניקוז ונחלים קישון וירדן דרומי, חיזוק שיתוף הפעולה בוועדות תכנון ובנייה, בתחום תקציב הניקוז לנחלים ולפעילות אגנית, ליווי מקצועי בוועדות היגוי, בגיבוש תוכניות ובביצוע ועוד.

תמיכות שימור קרקע - בשנת 2020 המשיכו המאמצים הממוקדים לקידום שימור הקרקע באמצעות תמיכות הניתנות באמצעות תקציב אגף שימור קרקע וניקוז, המעודדות פעולות הנדסיות ואגרו-טכניות שמטרתן שימור קרקע. על אף השנה המורכבת, בצל מגיפת הקורונה והסגרים, במסלולי התמיכה השונים הוגשו 74 בקשות, מהן אושרו לתמיכה 63 תוכניות (85%), בתקציב כולל של כ-5.25 מל"ח ש (במונחי מענק), המהווה 40.3% מהתקציב הארצי. בשנה זו המשיך הפיתוח המקצועי של עובדי התא באמצעות תכנון תוכניות שימור קרקע, סקרי קרקע, ליווי ביצוע וסיוע מקצועי למשקים ולרשויות הניקוז בהיבטים פיזיים ואגרו-טכניים. להלן התפלגות התוכניות שאושרו במסלולי התמיכה של שימור הקרקע:

מסלול	מס' בקשות מאושרות
פעולות ואמצעים לשימור קרקע	52
תחזוקת מערכות שימור קרקע	9
עיבוד משמר	5
תכנון כולל וסקרים	8
סה"כ	74

עיבוד משמר – נמשך המאמץ להטמעת שיטות עיבוד משמר, כולל ליווי המשקים הפועלים בתחום, והמקבלים תמיכה ייעודית לנושא בגידולי שדה ובמטעים.

ליווי מחקרים לגיבוש כלים מקצועיים בתחום שימור קרקע וניקוז, מטעם אגף שימור קרקע וניקוז ומחוץ העמקים. המיזמים העיקריים שלוו ב-2020:

1. ליווי הקמת משק מודל לחקלאות בת-קיימא בנווה יער - לבחינה, הדגמה והטמעה של עקרונות חקלאות מקיימת ומשמרת.
2. בחינת רמות שונות של ממשקי עיבוד משמר בגד"ש (בשיתוף מרכז חקלאי העמק) - על מנת לבחון ולכמת השפעה של ממשקי עיבוד על פגעי הגנת הצומח ועל יעילות כלכלית של ממשק הגידול.
3. ליווי מערך ניטור מליחות ומפלסי מי תהום בדגש בעמק יזרעאל (בשיתוף התחנה לחקר הסחף) - לגיבוש מסד נתונים ושיפור ההבנה של השפעות ניקוז תת-קרקעי במרחב. בנוסף לכך נוטרו בארות תצפית נוספות במרחב המחוץ.
4. סקר טופו-אקלימי יזום נרחב (בשיתוף מרק פרל, אגף שימור קרקע וניקוז) של מרחב עמק בית שאן, במקביל לסקרים פרטניים למשקים, לשיפור הערכת סיכוני קרה עבור המלצות ליעוד קרקעות.
5. ליווי ושותפות במחקר בנושא ניהול רצועות חיץ בסמיכות לערוצי ניקוז (בשיתוף התחנה לחקר הסחף, אוני' חיפה ורשות ניקוז קישון).

6. כימות סחף באמצעות תחנות הידרומטריות - לבחינת אגנים המטופלים באמצעים שונים לשימור קרקע, במחקר משולב של רשות ניקוז ירדן דרומי, התחנה לחקר הסחף ואוני' בן גוריון. נוסף על התחנות הקיימות נערכו התקנות נוספות בתחום המחוז בשיתוף התחנה לחקר הסחף.
7. הובלת מחקר לבחינת יעילות מתקני שימור קרקע באגן נחל יבנאל - המחקר נעשה בשיתוף חוקרים מאוניברסיטת חיפה, המרכז הבין תחומי בהרצליה ומכון שמיר בקצרין.
8. כתיבת דפון הכנת קרקע לנטיעה - העבודה נעשת במשותף עם מדריך שירות שדה שאדי סרחאן.

הדרכה – נערכו פעולות הדרכה שוטפות מול חקלאים ובעלי עניין בסיורים, קורסים וימי עיון. כחלק מפעולות ההדרכה נערך בפברואר 2020 יום עיון וסיור לחקלאים בשיתוף רשויות ניקוז ונחלים ירדן דרומי וקישון, ומרכז חקלאי העמק, בנושא שימור קרקע וניקוז. כמו כן ניתנו מספר הרצאות בנושא שימור קרקע, ניקוז והכנת שטח לנטיעה.

אסון טבע – בתחילת ינואר 2020 התרחש אירוע גשם חריג בכל הארץ ובשטח המחוז בפרט. נערכו סיורים עם חקלאים לצורך הערכה ראשונית להיקף הנזקים וגיבוש המלצות להכרזה על אסון טבע. בהמשך בוצעו הערכות פרטניות לגבי עלות תיקון הנזקים בכל המשקים הרלוונטיים. נוסף על פעולות ייחודיות אלו טופלו בקשות וניתנו חוות דעת במסגרת הסכם המים, מיכון, ועדת גד"ח, הכשרת קרקע, תכניות והיתרי בנייה.

מרעה:

- מרעה- המחוז מטפל בכ- 80 בעלי עדרים במרעה (בקר וצאן) בעלי חוזה מרעה מול רשות מקרקעי ישראל, הרועים בכ- 320 אלף דונם.
 - בתחומי המחוז 2 רשויות מרעה (גליל תחתון ומגידו) המבצע פרויקטים במרעה (גידור, מכלאות ניידות, ריסוס מינים לא אכילים, מנעים ומעברי אדם) בסכום כולל של כ-1.5 מיליון ₪.
 - רעיית שלפים בשטחי משבצת- המחוז טיפל ב-12 בקשות למתן היתר לרעייה בשלפים לאחר הקציר. רעייה זו נותנת פתרון לעדרים למשך כחמישה חודשים ע"י ניצול נוסף של קרקעות.
 - השכרה עונתית לעיבוד - המחוז טיפל השנה ב-36 בקשות להשכרת שטחים לעיבוד בשטחים זמניים (עד 3 שנים) הנידונים בוועדת השכרות של רמ"י .
- חוק ההתיישבות החקלאית- בקשות למתן היתר חריג לשותפויות והפעלת משקים ע"י אגש"ח. המחוז טיפל בכ-20 בקשות.

בדיקת ומתן אישורים להתקנת מערכות סולריות ע"ג גגות ובשטח החקלאי

פעילות זו אשר הופסקה לחלוטין בשנת 2015 וכך גם בשנת 2016 לא ניתנו אישורים להקמת מערכות אלו ע"ג חממות, המחוז מאפשר התקנת מערכות סולריות במאגרי מים עד 30% יחד עם בדיקה והשפעת המערכת על גידול הדגים. בשנה זו משקים רבים ביותר הגישו תוכניות להקמת שדות פוטו וולטאים על גבי קרקע חקלאית, זוהי מגמת הכסף – רק כסף ולא חשובה כלל הקרקע שצריכה לספק המזון לעתיד.

בדיקת ומתן אישורים למערכות ניצול אנרגיית הרוח

המחוז אישר הקמת 3 חוות רוח : בגלבע, ברמת סירין, ובאזור עין חרוד.

פינוי מוקשים – הגדלת שטח הקרקע החקלאית

באזור "ארץ – המנזרים" בסמוך לאתר הטבילה משתרע שטח עצום של למעלה מ- 20,000 דונם קרקע ראויה לחקלאות אך הכניסה כעת אסורה בשל רצועת מיקוש בסמוך לגדר הביטחון – כיום גדר זו אין לה כל משמעות- מרחקה מהירדן רב יחסית – יחידת פינוי המוקשים פינתה אזור נרחב בארץ המנזרים כדי לאפשר לכל הכנסיות לחזור למבנים שבבעלותם, כמין כן פונתה רצועת מיקוש בסמוך לגדר הביטחון, יש צורך בתקציב נוסף בכדי להרחיב את פינוי רצועת מיקוש זו ואז משני צדי הכביש לאתר הטבילה נפתח שטח חקלאי גדול ביותר למעלה מ- 10,000 דונם קרקע חקלאית ראויה לנטיעות עבור מועצה אזורית מגילות ואותו סדר גודל של קרקע עבור מועצה אזורית ערבות הירדן. זוהי משימה חשובה ביותר שתאפשר להגדיל את שטחי הגידול ותאפשר להגדיל שטח המשבצת החקלאית.

הדרכה :

נושאים חקלאיים שפותחו במחוז ע"י צוות ההדרכה - 2020 :

מטעים

שקד - כנות חדשות ומיכון הקטיפ.

זית לשמן – העלאת היבול, בקרת איכות.

בננות – שיפור יעילות ההשקיה מתחת לרשתות שונות ע"י נתוני התאדות (פנמן). סוגי רשתות שונים לחסכון במים ולהגנה מפני קרה, בחינת חיסכון במים ע"י צמצום מנת ההדחה כאשר איכות המים טובה. פיתוח פרוטוקול להתמודדות עם מחלת פנמה המתפשטת.

תאנים – בחינת זנים חדשים, התמודדות עם בעיות הגנת הצומח לאחר הרביזה (איסור השימוש) בתכשירים.

תמרים – בדיקת זנים חדשים, שהם תוצר של השבחה, הרחבת שטחים בבקעת הירדן, הדברת חדקונית הדקל האדומה, שינוי בהשקיית תמרים – שימוש במקדמי השקיה מדויקים, לימוד התמודדות עם פטריית האספרגילוס.

הדרים – פיתוח זנים חדשים והחדרתם, פתרון בעיות הגנת הצומח (הדברת כנימה קמחית בהדרים).

מנגו – השבחה ומציאת זנים חדשים במטרה לשפר את הרווחיות והפחתת הסירוגיות, פתוח ממשקי גיזום השקיה ודישון, כנות חדשות ומחקר בסיסי ויישומי של ממשק הדברה ידידותית. שיפור יישומים בגישות להדברת מחלת הקמחון ועיוות התפרחות. היקפי הנטיעות בשנת 2019 ולעתיד בין 3-5 שנים כ-4000-2500 דונם.

ליצ"י – שיפור איכות הפרי שמגיע לשוק המקומי ללא איוד. ביסוס הזן החדש הונג לונג. היקפי הנטיעות בשנת 2019 ובתכנון לעוד 3-5 שנים כ-500-700 דונם.

אבוקדו – המשך פיתוח תכנית ההשבחה של זנים, ניטור חיפושית האמברוזיה, יישום הפעילות המניעתית להתפשטות מחלת הבוטריוספריה. היקפי הנטיעות בשנת 2019 ובתכנון לעוד 3-5 שנים כ-4000-5000 דונם.

הערה: ההדרכה בגידולים מנגו, ליצ"י ואבוקדו ניתנת ע"י מדריך שאינו מדריך המחוז שלנו. כרגע נמצא מדריך בהכשרה ולכן הנתונים לא עודכנו בעקבות פרישתו של המדריך הקודם, קליף להב לגמלאות.

כרם – העשרת הזנים בשטח פתוח ובמבנים (מתבצע גם באזורים גיאוגרפיים אחרים כמו גב ההר בבקעת הירדן, הרחבת השימוש במלכודות לפתרון בעיית זבוב הפרות וזבוב התסיסה, החדרת חומרי הדברה חדשים למניעת מחלות ומזיקים. ניסויים בתאורת לד לעידוד פוריות וצבירת סוכר לבציר מוקדם יותר וכן השפעה לקבלת הצבע האדום בפרי. לימוד דרישות הצמח לדישון באשלגן.

פרדס – ייעול השימוש במים ודשן, הכנסת זנים חדשים וכנות חדשות מטיפוח מקומי ומייבוא, העלאת איכות הפרי (גודל והפחתת פגמים), התמודדות עם מזיקים חדשים וישנים, בדיקת תכשירי הדברה בעקבות הרוויזה ובדיקת תכשירים לשיפור איכות הפרי.

הנדסת הצומח: הדרכה ותמיכה בתחום גינון ונוי בערים, מושבים, כפרים וקיבוצים. שיפור מצב הגינון וטיפוחו. הדרכה בבחירת צמחיה מתאימה, תכנון גנים, מעבר לגנים חסכוניים במים ובניית גן בר קיימא, טיפול במחלות ומזיקים בנוי בישראל. ארגון וביצוע קורסים וימי עיון לגננים בארץ. שיתוף פעולה עם גופים חיצוניים וגופים ממשלתיים לתמיכת

מחקרים וחומר מקצועי לשיפור והתחדשות הגן בישראל. קיום ימי עיון וקורסים במחוז בנושאי גיזום עצים וניהול סיכונים בעצים.

תבלינים, ירקות בבתי צמיחה וירקות שוק, פלחה וגד"ש

תבלינים - מיכון הקטיף, שיפור חיי מדף, פתרון לבעיות הגנת הצומח (תריפס בעירית, כשותית בבזיל, התמודדות עם כנימת עש טבק שפיתחה עמידות לתכשירים), התמודדות עם הדרישות ל"אפס נגיעות בתוצרת לייצוא", רישוי תכשירים לגידולים זעירים, ורישוי תכשירים חדשים לאחר הרוויזיה, שימוש בדשנים אורגניים נזליים לדישון וטיפול במחלות קרקע, ייעול הדישון לצמחי תבלין במצע מנותק ובקרקע.

גידולי עלים – וכרוביים – התמודדות עם הדברת התריפסים למניעת בעיות איכות, איתור זנים חדשים עם פוטנציאל גבוה לעונות השונות, פתרון בעיות אכסון של כרוב וסלק.

בצל – הדברת ריזוגליפוס, התמודדות עם בעיית הלבנת הקש, שיפור איכות הבצל המגיע לשווקים באמצעות מבחני זנים ואיתור זנים מקדימים.

דלועיים – התמודדות עם ווירוסים אלימים (egmmv, sqvyv) הגורמים לאובדן יבול, מבחני זנים לשיפור היבול ואיכות, שינויים באגרנטיקה לשיפור האיכות, להרחבת העונה והגדלת הרווחיות (קישואים בהדלייה בבתי צמיחה), התמודדות עם בעיות אחסון של דלעות ומעבר פתוגנים בזרעים.

עגבניות בבתי צמיחה – לימוד הרחבת עונת גידול הירקות בבתי רשת (עונת הקיץ), בחינת זנים חדשים לשיפור האיכות והגדלת הרווחיות (החדרת הזו "טוריי"), שימוש במצעים מנותקים חלופיים (קוקוס) בתוספת חומר אורגני כחלופה לגידול במצע טוף במטרה לחסוך בשימוש במים ודשן ולהתמודד עם בעיות פיטוסניטריות (חיטוי קרקע), הגדלת מגוון האפשרויות לגידולים קיימים, ממשקי גידול למחזורי גידול קצרים.

פלפל – התמודדות עם נמטודת העפצים בעזרת זנים עמידים, שיפור האיכות של הפלפל האביבי (מועדי שתילה), שיפור הרווחיות ע"י חסכון בימי עבודה (הדליה קבועה וגידול אינטנסיבי בערוגות קבועות), שיפור האיכות ע"י מבחני זנים, הטמעת ההדברה המשולבת, התמודדות עם בעיות הגנת הצומח באמצעים ידידותיים (למשל, טיפולי סידן בריסוס להתמודדות עם מחלת הבוטריטיס).

חצילים – הגדלת הרווחיות ע"י הרחבת העונה (שיפור איכות החציל בעונה החמה), שיפור גידול החצילים למאפיינים הנחוצים לגידול לתעשייה, העדפת זנים בעלי סוכר וחומר יבש גבוה (לתעשייה), מציאת חלופות לזנים קיימים ע"י ביצוע מבחני זנים באזורים השונים, התמודדות עם בעיית הווירוסים בחציל ע"י אגרנטיקה חדשה (כיסוי ברשתות אגריל).

עגבניות לתעשייה – התמודדות עם בעיית העלקת (איום ממשי על הגידול), שמירה על אויבים טבעיים בעזרת הפחתת השימוש בתכשירי הדברה לא ידידותיים, בחינת הדישון באשלגן על שיפור האיכות, מבחני זנים עשירים בצבע ובליקופן, בחינת התמודדות עם מחלת הכמשון בעזרת קנון.

חמניות – התמודדות עם מזיקים חדשים ("תריסית שעירה").

תירס – התמודדות עם מזיקים פולשים חדשים (עש הפרוגיפרדה) ומזיקים שמתגברים (אקריות).

גד"ש

שימור קרקע וחקלאות מקיימת: בחינת ממשקי עיבוד במחזור הפלחה וסוגי זבלים והשפעתם על גורמים שונים (מבנה הקרקע, סחף קרקע, נגר מים, יבול, מזיקים ועוד...). פרויקט משק המודל לחקלאות ברת קיימא בנווה יער בשיתוף חוקרים ומדריכים.

חיטה - בחינת זני חיטה חדשים בעלי איכות לגרגרים ולמספוא.

תירס למספוא - בחינת זנים חדשים לאיתור זנים עם יבול גבוה ואיכות טובה להאבסה.

חמניות - בחינת זני חמניות חדשים עמידים לעלקת החמנית ולקוטל העשבים קדרה.

חמצה - בחינת זנים עתירי יבול העמידים למחלת הקרקע פוזריום, התמודדות עם מחלת העלים כשותית.

אבטיח לפיצוח - בחינת זנים חדשים והדברת עשבים בגידול.

עשבים רעים - הדברה אזורית של העשב הטפיל כשות השדה. התמודדות עם עשבים רעים, מינים פולשים קשי הדברה כמו, סולנוס המקור, פרטניון אפיל ועוד.

גידולים חדשים - בחינת דגנים חדשים (חיטפון, טף, קינואה) למספוא ובחינת קינואה כגידול חדש למספוא ולמאכל אדם. במסגרת זו נערכים ניסויים ביצירת ממשק גידול, הכוללים: השקיה, זריעה ועומדים, הדברת עשבים ועוד.

בעלי חיים

חקלאות מים – רפורמה סביבתית בענף המדגה (ניתוק חוות הגידול מהסביבה), מציאת פתרונות לקונפליקט עם חיות הבר, סיכומים כלכליים מקצועיים לענף המדגה, ימי עיון וסמינרים חודשיים בנושאים מיקצועיים, קידום פיילוט להטמעת גידול סני אינטנסיבי של דג הלבק במארג בריכות הדגים, קידום פתרונות טכנולוגיים לניטור רציף של דגים מתחת לפני המים.

רפת – הגדלת הרווחיות ברפת (צורת עיבוד מזון מרוכז, אורך תקופת יובש, צינון פרות, תוספי מזון לפרות, קורס ניהול ברפת המשפחתית, שיטה צרפתית לחישוב והזנת פרות, כמויות של אבקת חלב ליונקות, תחשיבים ליעול כלכלת הרפת), סיכומים כלכליים ברפתות השיתופיות והמשפחתיות, איכות סביבה וטיפול בשפכי הרפת.

לול – אוורור לולים וחסכון באנרגיה, מערכות אוורור מבוקרות וסגירת לולי הודים לאוורור אורך, טיפול במערכות שתיה בלולים, ניקוי וחיטוי בין מדגרים, שיפור הרווחיות בגידול הודים, ימי עיון, הגברת המודעות לנושא בטיחות מזון בשלב גידול העופות כאחד מהשלבים החשובים בשרשרת ייצור המזון.

צאן – שיפור הרווחיות (התמודדות עם מחלות, שיפור ההזנה, הגדלת הפריון, שיפור מבנה הדיר).

ענפי שרות

שרות שדה – לימוד השימוש באיכויות השונות של המים שבמחוז כגון, מים מליחים, מים מושבים ובמים מותפלים בגידולים שונים, ייעול הדישון ושימוש מושכל בדשנים בגידולים השונים, הגדלה בשטחי הידרופוניקה הכוללים מערכות NFT (תעלות) ובריכות, ייעול ההשקיה בגידולי מטע ע"י הרחבת השימוש באמצעי בקרת השקיה כגון מערכות טנסיומטרים ובקרה צמחית אוטומטיות. תכנון תשתיות ובתי צמיחה ומצעי גידול שונים והתאמת משטר השקיה ודישון בשלבי גידול שונים של הצמחים בפרוייקט חממות הקנאביס המתפתח במחוז. ייעוץ בחממות לגידול בהידרופוניקה באמבטיות על גבי הקרקע או שולחנות וכן מערכות NFT. ביצוע סקרי קרקע לאיתור שטחים לנטיעות והתאמת חלקות לגידול מנגו בתעלות או בורות טוף. כתיבה והפצה של דפוני הדרכה והמלצות למגדלים וקיום קורסים מקצועיים בנושא מצעים מנותקים והידרופוניקה.

הגנת הצומח – התמודדות עם פגעים חדשים ועם הרביזיה בתכשירים, עידוד פעילות ההדברה והפיקוח האזורי ("מבי"ע"), המשך התמודדות עם נמטודת העפצים בפלפל וירקות אחרים, פיתוח ממשק להתמודדות עם תריפס הפרחים בירקות במבנים חסויים ובשטח פתוח, התמודדות עם בעיית עש הדבלים באחסון שום ובעיית הנמטודות בשום..

מיכון וטכנולוגיה – פיתוח והטמעת השימוש באתר לניתוח צילומי לוויין ללא עלות, קידום והחדרת השימוש בחקלאות מדייקת, פיתוח מיכון חוסך כוח אדם בירקות ומטעים.

כלכלת הייצור – הגברת המודעות לניהול משק, לרישום, להתייעלות ושימוש בתחשיבים כלכליים לשיפור מערכת קבלת ההחלטות. ההדרכה בכלכלה כוללת: הכנת תחשיבים חדשים ועדכון תחשיבים קיימים, התאמה אישית לנתוני משקים בתחשיבים, בדיקת כדאיות לקניית כלים חקלאיים חדשים, ביצוע ניתוח משק, בדיקות כלכליות להחלפת סוג גידול, הרחבה או צמצום היקף הגידול, הדרכה קבוצתית וקיום סדנאות בכלכלה לחקלאים, מתן ייעוץ כלכלי על סמך תחשיבים

בבחינת הכניסה לענף מסוים, בדיקת כדאיות לגידולים חדשים, מיכון חדש ושיטות גידול חדשות בענפים השונים, במסגרת הבקשות המוגשות לוועדה לגידולים חדשים, מתן חוות דעת מקצועית לוועדה, השתתפות בפגישות הוועדה והצגת הבדיקה הכלכלית בדיון.

פיתוח הכפר 2020

בנובמבר 2020 פורסם נוהלי התמיכה בתחום פיתוח הכפר לשנת 2020. הנוהל התפרסם והיה פרק זמן מאוד קצר להגשה ולהתארגנות לפני ועדת התמיכות, כאשר המטרה הייתה לנסות לנצל תקציב אם יאושר. פורסמו 4 נוהלים. נוהל חטיבת פיתוח אפשר הגשת מוקדי משיכה תיירותיים ופיתוח כלכלי. המחוז הגיש 27 בקשות. נוהל חטיבת תכנון אפשר הגשת תכניות אזוריות בנושאי תעסוקה ותיירות כפרית וחקלאית – המחוז הגיש 2 בקשות. נוהל פסטיבלים וקידום מכירות – המחוז הגיש כ-10 בקשות. נוהל חדש – תמיכה במרכזי חדשנות – המחוז הגיש 4 בקשות. ועדת התמיכות התכנסה אולם בשל העדר התקציב לא יצא פרוטוקול וכמובן לא התחייבויות. צוות המחוז טיפל לאורך השנה באישורי יציאה לביצוע ובדו"חות ביצוע לפרויקטים שאושרו בשנה זו ובשנים קודמות, בהארכות תוקף עבור התוכניות והפרויקטים שנזקקו לכך, ולעיתים גם באישור שינויים בפרויקטים. החקלאות כעוגן להרחבת ההתיישבות: חשוב לציין כי יישובי עמק הירדן, בקעת בית-שאן, בקעת הירדן ומגילות הם אזורי פריפריאליים דלי אוכלוסין בגבולה המזרחי של המדינה, לכן חשיבות פיתוח החקלאות- כעוגן פרנסה להרחבת ההתיישבות הכפרית באזור.

מיפוי החקלאות במחוז (GIS)

בשנה זו המשכנו למפות ולעדכן את המיפוי של רוב הקיבוצים והמושבים שבתחום המחוז, כל החקלאות הצמחית. מים אל ים דרך ים:

בשנה זו ממשיכה הנהלת המחוז לבקר בכל הישובים (סבב שני/שלישי - מושבים, קיבוצים, מגזר ובתי ספר חקלאיים) בכל ישוב יושבים עם מרכז המשק ומרכזי הענפים, נבדק כל תחום (קרקע, מים, עו"ז, שיקום תשתיות, פיתוח הכפר, מיכון חוסך כ,א, עובדים ישראלים ועוד) האם ישנן בעיות ומה ניתן לקדם. העסקת עובדים זרים

בעקבות פרסום הקצאת עובדים זרים בתחילת שנת 2020, צוות המחוז עסק במהלך השנה האחרונה בטיפול בתחומים:

- א. קליטת השגות על ההקצאה ובדיקתן
- ב. קליטת בקשות חדשות של חקלאים שלא הגישו בקשה במועד
- ג. טיפול בבקשות להקצאת תוספת עובד זר בגין מצב רפואי
- ד. טיפול שוטף בפניות שונות.

אישורי המינהל האזרחי

על פי הנחיית הלשכה המשפטית, יש לקבל אישור של המינהל האזרחי לגבי תמיכות (האחויות בקרקע) בשטחי יו"ש. קיים קושי מובנה בקבלת ההתייחסות מהסיבות שלהלן:

- א. הממונה על הקרקעות ביו"ש (זרוע של רשות מקרקעי ישראל) הוא קמ"ט אפוטרופוס, הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש. לדבריו, בגלל בעיות כוח אדם אין לו מחלקה חקלאית ולכן הוא איננו נותן שירות בתחום זה.
- ב. נמצא מסלול עוקף לקבלת ההתייחסות באמצעות קמ"ט חקלאות ואגף תשתית אך התהליך מסורבל והחומר עובר הרבה ידיים, כוח האדם המטפל בחומרים מתבסס על חיילים/ות, שמתחלפים בתדירות גבוהה, והמענה לבקשות מתעכב זמן רב.

בשנת 2020 הועברו להתייחסות המינהל האזרחי כ 10 בקשות להתייחסות לשטחי חקלאות.

המענה לבקשות מתעכב כבר חודשים ארוכים, למרות פניות חוזרות ונשנות לצוות המטפל במנהל"ז.

הדרישה להצגת אישורי המינהל האזרחי מעכבת את התפתחות החקלאות באזור ואת אפשרות החקלאים ליהנות ממענקי משרד החקלאות (מינהל ההשקעות, שמירה על שטחים פתוחים ועוד). מאחר והדרישה עלתה בשנת 2011 ועד כה לא הוקמה מחלקה חקלאית בקמ"ט אפטרופוס במינהל האזרחי, שנותנת מענה למועצות האזוריות ולחקלאים, ראוי לבחון שנית את התנהלות המשרד במצב הקיים.

סיכום :

- מחוז העמקים הוא הגדול ביותר מבחינת פעילות חקלאית ומספר החקלאים הפעילים , זאת הוכח אף על ידי הלמ"ס (לשכה מרכזית לסטטיסטיקה) שערכה מפקד חקלאים.
- מחוז העמקים הוא המוביל ביצור החקלאי.
- מתמשך המעבר להשקיה במים מושבים .
- ההדרכה החקלאית חשובה ביותר להמשך קיום החקלאות דווקא בתנאים החדשים שנוצרו.
- נושא שיקום התשתיות קיבל תאוצה רבה ובעזרתו משרדנו משנה את פני הכפר.
- נושא החקלאות התיירותית שודרג מאוד ומיזמים רבים זוכים למענקים.
- לצערי ערך הקרקע החקלאית ירד לשפל מדאיג ביותר, ואין ראייה לטווח רחוק שקרקע זו אמורה לייצר עבור הדורות הבאים את המזון הטרי והבריא.
- נמשיך להעלות נושא זה בראש סדר העדיפויות ע"מ שתבוצע תמ"א (תכנית מתאר ארצית) לקרקע החקלאית ושימורה ככזאת לעולמי עד.

מחוז המרכז

אתר המחוז בקישור [כאן](#)
כתובת : דוד שמעוני 35, חדרה
דואר : דוד שמעוני 35, חדרה
טלפון : 04-6303411
פקס : 04-6303408
דוא"ל : Haderainfo@moag.gov.il

עיקרי ההישגים לשנת 2020

1. המחוז היה שותף פעיל בוועדות היגוי לתכניות מתאר כוללניות לחמש מועצות אזוריות (חוף השרון, לב השרון, עמק חפר, מנשה ואלונה).
2. המחוז הטמיע והגדיל את השימוש באמצעים דיגיטליים ובמיפוי בטיפול בנושאים שונים כגון : היתרי בניה, רישיונות שריפה.
3. המחוז התמודד בהצלחה עם אתגרי תקופת הקורונה והתארגן במהירות לצורך מתן שירות לחקלאים גם כאשר העובדים נאלצו לעבוד מהבית.
4. שיפוץ משרדי המחוז.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

1. תוכנית אב להסדרת בריכות הדגים במישור החוף, באופן שיאפשר גידול אינטנסיבי המנצל באופן יעיל יותר את משאבי הקרקע והמים, תוך מתן דגש על צמצום הפגיעה הסביבתית. כמו-כן, ניצול הבריכות גם בהיבט של נוף, טבע, תיירות ופנאי.
2. הסדרת ניקוז אגן הפולג, באופן שיאפשר ניצול אופטימלי של הקרקע. דגש מיוחד על הסדר "השער הרומי" ("שער הפולג") והרחבתו.
3. ליווי הסדרת מתחם בעלי חיים אחד ליישוב מועאווייה, והוצאתם מאזור המגורים.
4. הכנת תכנית פיילוט להוזלת מחירי המים במגזר המיעוטים באמצעות איחוד בין אגודת מים.
5. הכנת תכנית פיילוט לתמיכה במשקי מודל להגדלת הפריון בגידול מלפפונים בחממות.

נתונים סטטיסטיים מעניינים

- ✓ כ-5,000 דונם תות שדה מגודלים במחוז, המהווים כ-98% מהגידול במדינה.
- ✓ כ-4,000 דונם מלפפון מגודלים בשטחי המחוז, המהווים כ-60% מהגידול במדינה.

מחוז השפלה וההר

אתר המחוז בקישור [כאן](#)

נתוני רקע:

מחוז השפלה וההר משתרע על 1,800 קמ"ר ומטפל בכ-200 ישובים כפריים (מושבים, קיבוצים, מושבים שיתופיים, מועצות מקומיות, בתי ספר חקלאים וחוות חקלאיות) שברובם מושבי עובדים. המחוז משתרע בצפון - מדרום פי"ת ולאורך הים, בדרום - עד ניר בנים, במזרח - לאורך הקו הירוק עד ירושלים וגוש-עציון.

התפלגות הישובים במחוז:

35	קיבוצים ומושבים שיתופיים
164	מושבים וישובים כפריים
35	חוות, מוסדות ובתי ספר חקלאיים
5	כפרי מיעוטים
239	סה"כ

במחוז: 11 מועצות איזוריות, 5 ועדות לתכנון ובנייה מקומיות, 1 ועדה מרחבית, 3 ועדות לתכנון בנייה מחוזיות.

נתונים פיזיים - קרקע ומים:

קרקע חקלאית 622 אלף דונם.

הקצאת מים לחקלאות 2020- מים שפירים 56 מיליון קוב ומים שוליים 139 מיליון קוב.
שטח מרעה טבעי כ-100,000 דונם.

ענפי חקלאות עיקריים במחוז:

ענף	אחוז הייצור מסה"כ הארצי
רבייה	21%
ירקות	51%
צאן לחלב	11%
הדרים	28%
מטילות	24%
רפת החלב	81%
פרחים	91%
כוורות	62%
מטעים	25%

עיקרי ההישגים לשנת 2020

1. **פיתוח הכפר ותיירות חקלאית** – קידום נושא תיירות כפרית ופל"ח. במסגרת זו, המחוז מטפל בפיתוח פעילויות חקלאיות תיירותיות, סיוע במימון פסטיבלים בתחום הכפר, קידום תכניות אב ומתאר למועצות האזוריות ולישובים בהתאם לקריטריונים ולמדיניות שנקבעה.
2. **מינהלת ההשקעות** – קבלת בקשות למימון של מינהלת ההשקעות על פי מדיניות המשרד שנקבעה כולל מיכון חוסך כוח אדם.
3. שיפוט מקצועי של מערכות **אספקת מים וקולחין** באזורים חקלאיים- שיפוט מערכות אוטומציה ומחזור מים לצורך חיסכון במים.
4. טיפול **בהקצאות מים** לחקלאות לשנת 2020, וטיפול בקיצוץ מים.
5. **פרויקטים להסדרת שימוש מי קולחין לחקלאות** - בישובי **עדולם**, הפרויקט נמצא בשלבי אישור.
6. **מי קולחין** - המחוז מטפל בשיתוף המועצות האזוריות והאגודות החקלאיות בקליטת מי קולחין, אגירתם ע"י מאגרי קולחין והובלתם לשטחים חקלאיים. לצורך כך המחוז סייע בקידום הקמת מטש"ים (מיתקן טיפול שפכים).
7. **שימור קרקע** - טיפול בבקשות מימון במסגרת שימור קרקע, עידוד עיבוד משמר קרקע.
8. **קידום מדיניות המשרד וייצוג בוועדות שונות** בנושאי, תכנון ובניה, ועדות מאגרים, ביוב, ועדות היגוי למיניהם ועדה לזכויות מטפחים וועדות מקצועיות שונות.
9. **עובדים זרים** - טיפול שוטף בנושא עובדים זרים כולל טיפול בחריגים ובקשות חדשות.
10. **היתרי בניה** - בדיקה והמלצת המחוז למינהל מקרקעי ישראל ולועדות מקצועיות.
11. **חוק ההתיישבות** - טיפול בבקשות למתן היתר לשימוש חורג במסגרת חוק ההתיישבות.
12. **פקיד יערות** - יעוץ ופיקוח.
13. **היתרי שריפה** - מתן היתר לשריפה עפ"י חוות דעת.
14. **רח"ל** (רשות חרום לאומית) - פעילות שוטפת במסגרת הכנת המשק החקלאי לשעת חרום.
15. **תמיכה בשטחים פתוחים** - טיפול בבקשות תמיכה לרועים.
16. **רישיונות לטרקטור חקלאי**.
17. **ועדת פרוגרמות וקרקעות** - הגשת בקשות להגדלת תקן/גודל נחלה.
18. **שמיטה** - טיפול בנושא השמיטה.
19. **רשות מרעה** – הכשרה ופיתוח שטחי מרעה חדשים ובכך סיוע בצמצום שריפות. הקמת עדרי מרעה בכל תחום המחוז.
20. **טיפול בחלוקת והקצאות לשטחי מרעה עונתי**.
21. **עידוד מועצות** וחקלאים להצטרף לתכניות אב לפיתוח בר-קיימא.
22. **ועדות משנה** - קיום דיונים במחוז בבקשות להיתר בנייה מעל 1,200 מ"ר (עד 2013 ועדה זו הייתה באחריות הרשות לתכנון).
23. טיפול בהתארגנויות של חקלאים עפ"י קול קורא.
24. פסולת חקלאית - טיפול בבקשות לפסולת עפ"י קול קורא.
25. הכשרת קרקע – טיפול בקול קורא.
26. כנסים לחקלאים בנושאי שמור קרקע ופסולת.
27. **יועצים חקלאיים** - טיפול בהקצאת יועצים כלכלים לחקלאים.
28. **שפעת עופות** – השלמה ורענון של נוהלי עבודה במקרי שפעת העופות.
29. **חממה הידורפונית בכפר הנוער בן שמן**, הרצה והכנת פרוטוקול גידול.
30. **סריקת תיקים של היתרי בניה**.
31. **יצירת שכבת ממ"ג מחוזית**.

יעדים לשנת 2021

המשך טיפול בפעילויות שהוצגו לשנת 2020.

פעילויות חדשות לשנת 2021

1. טיפול שוטף בנושא עובדים זרים.
2. עדכון ואיסוף מידע חקלאי שוטף.
3. ציוד לשעת חירום-שפעת העופות.
4. טיפול בהסדרת יקבים לקבלת רישיון יצרן.
5. קידום עיבוד משמר בכרמים – פתרון בעיית כלאי הכרם.

6. ביצוע 2 משימות מנכ"ל -

- ✓ חממה הידרופונית בשיתוף כפר הנוער בן שמן.
- ✓ הקמת מכלאה ניידת.

אפיונים מיוחדים למחוז:

1. עבודה מול מספר רב של ועדות לתכנון ובנייה.
2. השתתפות בוועדת היגוי.
3. במחוז 123 מושבים, המהווים מספר גדול ביחס למחוזות אחרים.
4. מספר רב של חקלאים פרטיים: אזור סיידון גזר, רחובות, נס ציונה, גדרה, ראשל"צ גן יבנה, מזכרת בתיה ובאר יעקב.

מחוז הנגב

אתר המחוז בקישור [כאן](#)
כתובת: מרכז חקלאי אזורי גילת
דואר: ד.נ. נגב מיקוד 85280
טלפון: 08-9920999
פקס: 08-9920970
דוא"ל: NegevHaklout@moag.gov.il
[פרסומים מקצועיים](#)
[פרסומי מחוז](#)

מחוז הנגב משתרע על כמחצית ממדינת ישראל, מהקו הצפוני של המועצה האזורית יואב וחוף אשקלון (דרומית לצומת קסטינה) ועד אילת בדרום. ממועצה אזורית אשכול במערב ועד לים המלח ולמועצה אזורית תמר במזרח. המחוז מתפרש על שטח של 13 מיליון דונם, מהם כמיליון וחצי דונם שטחי חקלאות, המהווים כ-47% מכלל שטחי החקלאות במדינת ישראל.

על פי הערכות, במחוז פעילים כ-3649 מעבדים חקלאיים בסך הכל להם המחוז נותן שירות. פעילות המחוז מתבצעת מתוקף מספר חוקים: חוק ההתיישבות, חוק התכנון והבנייה, חוק הניקוז והחוק לעידוד השקעות הון.

במחוז תאים העוסקים בתכנון חקלאי כלכלי, ייעוד ושמור קרקע, ניקוז, הנדסת מים, הדרכה חקלאית ומדור בדואים. המחוז נותן שירותים לפיתוח הכפר וסיוע לחקלאות תוך מיצוי היתרונות היחסיים של כל אזור אגרו – אקלימי.

[מבנה ארגוני](#)

עיקרי ההישגים לשנת 2020

תמיכה בקציר ירוק ליישובי עוטף עזה.
סיוע מרכזי באישור החלטת ממשלה מס' 4821, בגין הפסקת פעילות מובלעת צופר.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

- הסדרת חלוקת קרקעות במושבי הנגב ובמ.א אשכול.
- טיפול בבקשות לתמיכה בהשקעות הון בחקלאות.
- שיפור הערכות המחוז לאירועי חירום (סיטואציה ביטחונית, מגפת הקורונה, אירועי פלישת ארבה וכו').
- טפול בחקלאי מובלעת צופר במציאת שטחים חלופיים
- קידום פרויקטים מחוזיים לטיפול בפסולת חקלאית.
- מתן התייחסויות לתוכניות סטטוטוריות.
- הוספת משקים חדשים לפעולות שימור קרקע בפלחה

נתונים מעניינים

ענפי החקלאות העיקריים:

ענף	דונם
גד"ש	677,997
הדרים	58,332
ירקות	278,127
מטעים	136,194
פרחים	9,194
שונות	307,454

קמט חקלאות – איזור איוש

ענף החקלאות באיו"ש נחשב לאחד מעמודי התווך של הכלכלה הפלס' ומקור פרנסה לאלפי משפחות

יחידת קמט חקלאות
איוש.pdf

קמט חקלאות - עזה

ravivl@moag.gov.il

אתר היחידה בקישור כאן

אודות היחידה

יחידת תיאום חקלאות מול גורמי משרד החקלאות ברצועת עזה.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

- ❖ המשך יישום פרויקט לגידול אננס ברש"פ באמצעות מתן תמיכה וידע מקצועי.
- ❖ המשך טיפול בפרויקט מלפפון בייבי ברש"פ באמצעות מתן תמיכה ע"י רכישת זרעים .
- ❖ המשך פרויקט משותף של אגפי הדיג בישראל וברש"פ לגידול דגים למאכל בנפת טו"כ. (הקמת 6 בריכות חדשות ותוכנית להרחבת הפרויקט לאזור הבקעה וקלקיליה)
- ❖ שיווק מלפפונים ומלפפוני בייבי לתעשייה מנפת ג'נין לישראל- שנת 2020.
- ❖ טיפול מול משרד הבריאות ויחידת הפיצו"ח בנושא שיווק תוצרת חקלאית טרייה איכותית.
- ❖ המשך הנפקת רישיונות יבוא בצל ניתוק יחסים וביטול הסכמים החד צדדי מטעם הרש"פ.
- ❖ הכנת מכרז ליישום פרויקט הדברה משולבת IPM בגידולי תות שדה, מלפפון, חציל ופלפל.
- ❖ קידום פרויקט להדברת חדקונית הדקל האדומה בבקעת הירדן.
- ❖ קידום פרויקט להדברת זבוב הפירות הים תיכוני בנפת קלקיליה.
- ❖ התחלת יישום תקנות להקמת מאגרי מים לצרכים חקלאיים במסגרת תמ"א 60/1.
- ❖ המשך הפעלת תחנת ההסגר לבע"ח משוטטים בגשר אדם והרחבת הפעילות לאכלוס בע"ח.
- ❖ קידום מכרז לרכישת מזון בעלי חיים עבור תחנת ההסגר גשר אדם .
- ❖ פגישות הוועדה האזורית המשותפת לוטרניריה לפתרון בעיית משבר העגלים.
- ❖ טיפול בבקשות לנטיעות ט"ו בשבט.
- ❖ טיפול ויישום מכרז נטיעות באיו"ש (עיבוי יערות).
- ❖ טיפול בגריעת שמורות יער מוכרזות בהתיישבות לטובת הרחבת הבניה.
- ❖ המשך טיפול בבקשות להקמת מבנים חקלאיים, מיזמים כלכליים ומערכות פוטו וולטאי.
- ❖ יישום תכנית להתקנת ציוד פארקים ביערות במסגרת מכרז 23/18.
- ❖ יישום תכנית עבודה במסגרת מכרז עבודות ייעור 24/18 .
- ❖ השתתפות בכנסים להיערכות לשריפות יער בקיץ יחד עם כיבוי אש והצלה איו"ש.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

- ❖ פרויקט משותף בין אגפי הדיג הישראלי והפלס' לגידול דגיגי מאכל ברש"פ ב
- ❖ קידום ופיתוח פרויקט לגידול מלפפון בייבי לצורך תעשייה בנפות בקעת הירדן, ג'נין, טובאס, טו"כ וקלקיליה. המשך מכרז קיים
- ❖ פרויקט שימוש בהדברה משולבת בגידולי תות שדה ופלפל בחממות בשטחי הרש"פ.
- ❖ המשך קידום ופיתוח ענף תות שדה תלוי בשטחי הרש"פ בנפות ג'נין, טובאס, טו"כ וקלקיליה .
- ❖ פרויקט לגידול אננס בשטחי הרש"פ (קיים פוטנציאל להתפתחות ענף זה)- המשך מכרז קיים
- ❖ פיילוט ניסיוני לגידולי פירות מיוחדים (אוכמניות, פטל, מנגו)
- ❖ רכישת תשומות חקלאיות (טוף, רשתות, מערכות השקיה) לפרויקטים חקלאים מיוחדים
- ❖ דיגום תוצרת חקלאית טרייה המיועדת לשיווק לישראל
- ❖ פיילוט לגידול פרחים
- ❖ פרויקט משותף בין השירותים להגנת הצומח בישראל וברש"פ לטיפול במזיקים אזוריים כמו חדקונית הדקל, זבוב הפירות הים תיכוני, קסיללה, טוטה אבסולוטה
- ❖ העברת ידע: השתלמויות מקצועיות, תערוכות, ימי עיון וסיורים מקצועיים עבור הרש"פ
- ❖ לוכד כלבים
- ❖ המשך מכרז עבודות ייעור 24/18
- ❖ המשך מכרז הצבת ציוד פארקים 23/18
- ❖ המשך מכרז הצבת ציוד פארקים 23/18
- ❖ מכרז לעיבוי ונטיעות יערות 19/17
- ❖ מכרז לשילוט יערות באיו"ש 22/19
- ❖ מכרז לניקיון ביערות
- ❖ תפעול ושדרוג צוות הגיזום
- ❖ הקמת חניון יער נגיש קולט קהל ביער כרמל
- ❖ הקמת חניון יער נגיש קולט קהל בחורשת האנדרטה
- ❖ תכנון חניוני יער נגיש קולט קהל
- ❖ אחזקת מצלמות שביל לטובת פיקוח ביערות
- ❖ ניקיון פסולת גסה ביערות מכרז בשיתוף יח' המים
- ❖ הפעלת קרנטינה : מפעיל , רכישת מזון בע"ח, וטרינר, תרופות וטרינריות וטיפול שוטף
- ❖ רכבים לעובדים מקומיים סה"כ 4 רכבים
- ❖ GIS- הקמת שכבת קווי חייץ בישובים ע"י חברה חיצונית
- ❖ יועץ חיצוני לתחום הייעור

שירות הדרכה והמקצוע (שה"מ)

אתר היחידה בקישור [בא](#)
קטלוג פרסומי שה"מ בקישור [בא](#)

רקע

שה"מ הוא גוף המופקד על ייצור ידע חקלאי ועל הפצתו לציבור החקלאים בישראל, תוך הכשרתו והדרכתו לעמוד במשימה העיקרית של העלאת הרווחיות למגזר החקלאי, על פי יעדי המשרד ומתוך ראיית התועלות הציבוריות הגלומות בחקלאות. בבסיס שירות ההדרכה והמקצוע עומדת מערכת הדרכה וידע שנועדה לשרת יעדים לאומיים.

שה"מ נועד לייצר ידע, לאסוף ידע בזירה הלאומית במוסדות מחקר מקומיים, במו"פים אזוריים ובמשקי חקלאים וכן בזירה העולמית במסגרת סיורים וכנסים בין-לאומיים, להקנות לחקלאים ידע אובייקטיבי, נטול אינטרסים, המקדם תועלות ציבוריות ברמה הלאומית, לפתח תשתית של ידע אינטגרטיבי המשלב מחקר יישומי והדרכה, ולספקו לחקלאים.

עיקרי ההישגים לשנת 2020

1. הכנסת גידול חדש – קינואה – בעיקר למחזור הזרעים בבעל. קליטתו, פיתוח ממשק גידול עבורו והטמעתו בניסויי שדה ובזריעות מסחריות בכל הארץ, מצפון לדרום ולנגב. במטרה להגדיל את סל חלופות הגידולים הקטנת עלויות גידול והגדלת הרווחיות לחקלאי.
2. הכנת זן חיטה חדש - "גדיש" מטיפוח ישראלי לכמחצית מהמזרע – 500,000 דונם – עתיר יבול, בעל איכות טובה לגרעינים ולמספוא, בעל עמידות שדה/סביל למחלות עלים.
3. פיתוח והטמעת גידול אבטיח בקיץ ובסתיו, בבתי רשת מוגני חרקים למניעת מחלות ויראליות.
5. פיתוח והטמעת טכנולוגיות גידול אננס בבתי צמיחה והרחבה משמעותית של היקף הגידול בארץ.
6. פיתוח יישומון ליעול ההשקיה "נתוני השקיה" לשימוש החקלאים
7. פיתוח ידע לממשק הדברה משולבת ביולוגית במלפפון
8. פרסום חוברת הדרכה לגידול ירקות בהידרופניקה
9. מציאת חלון הזמן של גיוס הזן אור שלא יפגע ביבול השנה הבאה. בשלוש השנים האחרונות נמצא ממצא חדש ומעניין בענף ההדרים – גיוס של עצי אור בחודשים פברואר-יוני גורם לבלבול מלאכותי בעצים, שמתחרה בחנטים הצעירים ומפיל אותם. גיוס לפני המועד הזה ואחריו הוא הנכון ולא פוגע ביבול.
1. הממצא נמצא בעזרת סקר שנערך לפני 3 שנים ע"י מדריכי ההדרים ב-377 חלקות בכל הארץ. בשלושה ניסויים זהה שנערכו בצפון, מרכז ודרום הארץ אישרו ואימתו את ממצאי הסקר.
2. יתוח וקידום זנים חדשים: לימון איילת, לימון וילפרנקה מוקרן ללא זרעים בכלל, ממצא חדש מראה שהזן כנראה אינו רגיש למחלת המלסקו שמשמידה חלקות לימון רבות ברחבי הארץ ובעיקר בנגב שהוא אסם הלימון של הארץ.
10. פיתוח זני מנדרינות - עינב, תמר מנדרינות טעימות מאוד, חסרות זרעים, מיועדות להקטף בחודשים דצמבר-ינואר לפני הגעת האור לשווקים. נמצאות בבדיקה בחלקות זן כנה וחלקות מודל, בשנתיים האחרונות יזמנו ניסוי שיווקי להתכונות הרחבת הנטיעות של שני זנים אלה.
11. נילי - מנדרינה אפילה ביותר, טעימה מאוד וחסרת זנים, זן המיועד להיקטף ולהיות משווקת בשלהי תקופת האור ואחריה, נמצאת בשלב ראשון של פיתוח ממשק. נראה זן מבטיח ביותר.
12. פומלית אדומה - פיתוח וקידום הזן רדסון שהוא הכלאה של אשכולית אדומה ופומלו אדום - קטיפ בחודשים אוקטובר עד דצמבר, הזן דומה לזן פומלית, צבע פנימי אדום, צבע חיצוני צהוב עם כתמי אדום וורוד.
13. מחקר בנושא השפעת תאורת לד פוטוסינתטית בפרחים הביא לתוספת יבול של בין 30 ל-100 אחוז בחודשי החורף. בולט הדבר בעיקר בורדים, שם כבר יכנס הנושא ליישום מסחרי בחורף הקרוב. אך גם בפרחים אחרים כגון אלסטרומריה ואסקלפיאס.
14. תמיכה ועידוד בהיענות משקים להשתתף בסיכומים מקצועיים כלכליים השוואתיים בתחום המדגה וברפת המשפחתית לניטור נקודות כשל במטרה לשפר ביצועים ורווחיות.
15. פיתוח פתרונות בנושא טיפול בשפכי הרפתות לפני הזרמתם למט"ש ומציאת פתרונות ייעודים.
16. העלאת מודעות בנושא רווחת בעלי חיים יצרניים
17. פיתוח פתרונות במיפוי שטחי מרעה באמצעות רחפן ונתוני לוויין, מעקב על פעילות בקר לבשר וזיהוי חריגות המבטאות מדדי ייצור קובעים.
18. התווית דרך הטיפול באקריית הוורואה תחת המגבלות של מגוון צר של תכשירים ושיטות העומדים לרשותנו ותוך התמודדות עם האתגר של התפתחות עמידות לתכשירים הקיימים.

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021

יעדי העבודה של שה"מ לשנת 2021 נגזרים ממדיניות משרד החקלאות, מהמטרות המרכזיות של המשרד וממצב ענפי החקלאות השונים. היעדים מהווים בסיס להכנת תכניות עבודה מפורטות של עובדי שה"מ, לפי הענפים, התחומים, הנושאים והאזורים החקלאיים השונים.

שירות ההדרכה והמקצוע מייחס חשיבות רבה ונענה לדרישה של הנהלת המשרד להכין תכנית עבודה המציגה את אופן ביצוע היעדים בהתאם להנחיות יחידת תכניות העבודה במשרד.

יעדים כלליים:

1. הפחתת נטל השימוש בחומרי הדברה
2. פיתוח שיטות לייצור מזון צמחי נקי ובטיחותי
3. קידום מדיניות להתמודדות עם שינויי אקלים
4. שיפור בפיריון החקלאי
5. פיתוח והטמעת טכנולוגיות לגידול רצף רווחי ואיכותי
6. שיפור תנאי הרווחה לבעלי חיים יצרניים
7. התמודדות עם מזיקים קשיי הדברה
8. חיזוק תפיסת ניהול מרחבי של שטחים חקלאיים
9. שיפור בריאות ופוריות הקרקע

תכנית הדרכה שנתית 2021

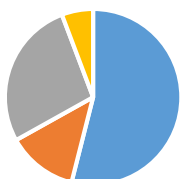
נתונים סטטיסטיים מעניינים

✓	קרבן מחקרי שה"מ - שנת 2020 היא השנה השישית להפעלת קרבן מחקרים בשה"מ המיועדת לממן מחקרים וניסויי שדה המבוצעים ע"י מדריכי שה"מ כחוקרים ראשיים, בשיתוף חוקרים ממנהל המחקר החקלאי או המו"פים האזוריים; הניסויים מבוצעים לעתים במשקי החקלאים.
✓	בשנת 2020 אושרו בקרבן זו 44 תכניות מחקר וניסויי שדה המבוצעים בכל ענפי החקלאות. המחקרים וניסויי השדה מתוקצבים למשך שנה אחת עד שלוש שנים בסכום של 1.9 מיליון ₪.
✓	פעולות הדרכה – בשנת 2020 התקיימו 130 פעולות הדרכה (קורסים, ימי עיון, כנסים וסיורים). שנה זו הייתה שנה מאתגרת עקב הקורונה, ורוב פעולות ההדרכה בוצעו בזום. כ- 10,302 משתתפים השתתפו בפעולות ההדרכה השונות.

נספח א - דו"ח הממונה

הנתונים עדכניים נכון למועד הדיווח 01.03.2021

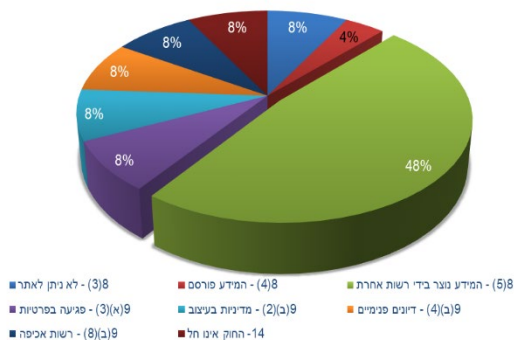
מספר

- הרשות מסרה את כל המידע המבוקש
- הרשות מסרה את המידע המבוקש באופן חלקי
- הרשות דחתה את הבקשה למסירת מידע
- הטיפול בבקשה הופסק בשל אי תשלום אגרה

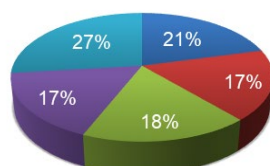
מספר	אופן המענה לבקשה
75	הרשות מסרה את כל המידע המבוקש
18	הרשות מסרה את המידע המבוקש באופן חלקי
38	הרשות דחתה את הבקשה למסירת מידע
8	הטיפול בבקשה הופסק בשל אי תשלום אגרה
2	הטיפול בבקשה הופסק מטעמים הנוגעים לפונה
2	הטיפול בבקשה טרם הסתיים
143	סה"כ

עילות דחייה

מספר	עילות דחייה	אחוזים
1	8(2) - נוצר לפני 7 שנים	1.8%
7	8(3) - לא ניתן לאתר	12.5%
14	8(4) - המידע פורסם	25.0%
9	8(5) - המידע נוצר בידי רשות אחרת	16.1%
7	9(א)(3) - פגיעה בפרטיות	12.5%
1	9(א)(4) - איסור על פי דין	1.8%
1	9(ב)(1) - שיבוש תפקוד הרשות	1.8%
2	9(ב)(2) - מדיניות בעיצוב	3.6%
2	9(ב)(4) - דיונים פנימיים	3.6%
3	9(ב)(6) - סוד מסחרי	5.4%
2	9(ב)(8) - רשות אכיפה	3.6%
7	14 - החוק אינו חל	12.5%
56	סה"כ	100.0%

זמן הטיפול

במספר	זמן הטיפול	באחוזים
57	עד 15 יום	43.5%
26	בין 16 ל-30 יום	19.8%
28	בין 31 ל-60 יום	21.4%
19	בין 61 ל-120 יום	14.5%
1	מעל 120 יום	0.8%
131	סה"כ	100%

נספח ב – תקציב 2020

[נתוני תקציב משרד החקלאות ופיתוח הכפר מפורסמים באתר משרד האוצר gov.il](http://gov.il)

נספח ג - תמיכות לגופים ציבוריים

[קישור לאתר התמיכות הממשלתי](#)

נספח ד - מאגרי מידע

מפורסמים בקישור [כאן](#)
מאגרים המשרד המפורסמים באתר מאגרי המידע הממשלתיים Data.gov

נספח ה - חקוקים שבאחריות שר החקלאות

[קישור לחוקים, תקנות ונהלים המופיעים באתר המשרד,](#)
[מידע משפטי](#)
[מאגר החקיקה הלאומי – מתוך אתר הכנסת](#)

נספח ו - רשימת תאגידים באחריות המשרד

מועצות סטטוטוריות		חברות לתועלת הציבור (חל"צ)
המועצה לענף הלול		מועצת הדבש
מועצת הצמחים		מועצת החלב
המועצה לייצור ולשיווק של אגוזי אדמה		
מועצות שאינן סטטוטוריות		חברות
מועצת גפן היין		קרן נזקי טבע (קנ"ט)
		חברת השוק הסיטוני לישראל בע"מ
		(הפסיקה את פעילותה ב-30.4.2019)